

Opozorjamo naračnike na nagradno žrebanje

Zasavski

TEDNIK

Štev. 15

Trbovlje, dne 24. marca 1956

Leto IX.

Izdaja okrajni odbor Socialistične zveze delovnih ljudi v Trbovljah - Uredništvo in odgovarjajoči urednik: Stane Šuštar - Tiska: Mariborska tiskarna v Mariboru - Naslov uredništva in uprave: "Zasavski tednik" Trbovlje 1, Trg revolucije 2, 25 (telefon 91) - Račun pri podružnici Narodne banke v Trbovljah 814-146 - List izhaja vsako soboto - Letna naročnina 400 din, polletna 200 din, četrtletna 100 din, mesečna 40 din - Posamezne številke 10 din - Rokopisni morajo biti v uredništvu najkasneje vsak torek dopoldne in jih ne vračamo

Občni zbor SZDL v Zg. Trbovljah

Te dni se vrste v trboveljski dolini občni zbori terenskih organizacij SZDL, na katerih delegati uličnih odborov in predstavniški oblasti razpravljajo o marsičem, zlasti še o našem gospodarstvu.

Ob koncu preteklega tedna so pregledali svoje delo tudi člani Socialistične zveze v Zg. Trbovljah. Občnega zbora, ki je bil v Domu »Svobode II«, se je udeležilo nekaj nad sto delegatov. Poročilo o delu odbora in sploh o celotnem delu organizacije na tem terenu je podal predsednik tov. Gornik.

SZDL je preteklo leto dokaj zadovoljivo opravljala svoje poslanstvo. Tesno je sodelovala z vsemi društvi, zlasti še s »Svobodo II« in SD »Svobode«. Predsednik je omenil, da je bilo delo obeh društev precej uspešno. Kakor pa je bilo razvidno iz poročila, je odbor manj zadovoljivo izvrševal svoje naloge v delu s širšimi množicami, to pa do neke mere zaradi tega, ker je teren precej obsežen. Na koncu je predsednik omenil, da so člani SZDL skoro vsi prebivalci tega terena, le nekaj malo jih stoji še ob strani.

V razpravi je sodelovalo več govornikov. Ti so govorili zlasti o potrebi dela z našo mladino, o družbenem upravljanju, posledicah gospodarskega kriziranja itd.

Ob zaključku so izvolili nov odbor in žensko komisijo, ki ima nalogo skrbeti za ideološki dvig žena.

jak

PREDVOLILNI SESTANEK V TRBOVELJSKI CEMENTARNI

Tudi mlade delavce so izbrali

Te dni so v Cementarni v Trbovljah predvolilni sestanki delovnega kolektiva, ki jih prireja sindikalna podružnica z namenom, da člani kolektiva na njih pregledajo dosežanje delovnega sveta v tovarni in da preberejo kandidatno listo za novi delavski svet, ki jo predlaga sindikalna podružnica.

Iz poročila o delu delavskega sveta povzemamo, da je le-ta v glavnem izpolnil naloge, ki si jih je zadal ob izvolitvi, razen rekonstrukcije tovarne. Z uvedbo premijskega sistema nagrajevanja so bili ustvarjeni v tovarni znatni prihranki na premožnosti in električni energiji. Kljub zastarelim tovarniškim napravam je kolektiv cementarne dosegel in dosega svoje planске naloge, kar je zahvaliti seveda veliki poštenosti in prizadevanju delovnega kolektiva.

Dokaz prizadevnosti kolektiva je v tem, da je tovarna navzlic zastarelim napravam še vedno na 4. mestu v državi glede časa, ki je potreben za izdelavo 1 tone cementa. Pred trboveljsko cementarno so le modernizacija podjetja, kot na primer tovarna v Podsedu s 4 urami za 1 tono (Trbovlje 7,5 ure) ter tovarni »Prvoborac« in »Partizan« iz Splita, izmed 16 tovarn v državi. S 319 tonami na moča na leto

pa je trboveljska cementarna na 3. mestu v FLRJ; pred njo sta samo tovarna v Podsedu s 460 tonami in tovarna v Splitu.

Pe drugi strani pa tovarna v Trbovljah zaradi zastarlosti svojih naprav porabi največ električne energije in sicer 130 kWh na tono cementa, medtem ko je državno povprečje 95 kWh/t. Pri tem je treba upoštevati okoliščino, da morajo v Trbovljah opravljati dvakratno pripravo surovine, medtem ko v moderniziranih tovarnah to ni potrebno. Tako potrošijo v Trbovljah za 1 tone klinkerja 2.200 kalorij, z modernimi napravami pa se porabi največ 1500 kalorij, pri čemer bi prihranili letno 50-60 milijonov dinarjev.

Kljub izrabljenosti so bile cementne peči v letu 1955 za 10 odst. bolj izkoriščene kot leta 1954, kar je predvsem zahvaliti prizadevnosti delavcem tovarniške strojne delavnice.

Za rekonstrukcijo tovarne v Trbovljah bi bilo potrebno 1 milijardo 200 milijonov dinarjev - vendar bi za najnujnejše, za popravilo mlinov in klinkerjeve dvorane za sedaj potrebni bili le 130 milijonov din. V podjetju si ne delajo posebnih iluzij glede odobritve investicijske kredita; udeležili so se že več konkurzov za kredit, ki pa so jim bili stalno odbiti.

V FLRJ je bilo namreč v lanskem letu investirano v cementno industrijo 14 milijard dinarjev in sicer za tovarno v Novem (Nadaljevanje na 2. strani)

Novo obdobje v trboveljski Elektrarni

20.000 kW več električne energije

Pomembna zmaga kolektiva termoelektrarne v Trbovljah in vseh tistih, ki so pomagali graditi

Letošnji petnajsti marec bo ostal delovnemu kolektivu trboveljske termoelektrarne, ki že 41. leto obratuje v soteski umazane Save, še dolgo v spominu. Tega dne je namreč začel teči nov turboagregat, ki bo odlej dalj našo industrijo in široki

potrošniki 20.000 kW nove električne energije. To ni bil samo pomemben praznik za podjetje in trboveljsko dolino, ampak za vso našo skupnost. Industrija in njeni stroji so dobili novo kri. Zmaga je popolna, in številni, ki so lani započeli veliko delo,

so se oddahnil. Težka, toda zmagovita pot je za njimi.

Z deli so začeli leta 1955. Od takrat ni poteklo še niti eno leto. Mnogo je bilo treba napraviti. Najprej dvigniti težko streho kotlovnice, skrajno tvegano gradbeno delo, ki je uspelo na vsaj tri, nato pa montirati kotel, ki je začel delati v letošnjem januarju. Končno so začeli z vgraditvijo turbogeneratorja. Zares, mnogo dela je bilo opravljenega v tem razmeroma kratkem času. Poleg delovnega kolektiva same elektrarne so k temu uspehu mnogo pripomogli tudi številna druga podjetja, ki so s svojimi delovnimi skupinami opravila montažna in še razna druga dela.

V trboveljski termoelektrarni je bilo še posebno živahno zadnje tedne, ali bolje rečeno zadnje dni. Bilo je kot v čebelnjaku. Vsi so bili na nogah: inženirji, tehniki, monterji in še ti in oni. Mirno in z veliko natančnostjo so dokončavali svoje delo; zavedali so se, da je od njih odvisno vse... Zadnji dan! Ure teko, nestrpnost in napečenost se stopnjuje... Končno vendar! Nekaj po dvajseti uri je moister Defeta v stiskalnici vklopil glavno stikalo. Vse v redni Nova energija je stekla v omrežje, desetine ljudi pa so se oddahnil.

Od tega je sedaj že nekaj dni. Življenje v elektrarni teče naprej. Pod kotli neprestano gori in divja ogenj, v omrežje pa teče novih 20.000 kW električne energije.

-jpk

Plenum OK LMS Trbovlje je razpravljalo o problemih vzgoje mladine

V sredo, 21. t. m. je bil v Partijskem domu v Trbovljah plenum okrajnega komiteja, ki mu je prisostvoval tudi sekretar OK ZKS Trbovlje tov. Viktor Kovač.

Na dnevnem redu sta bili predavanja o aktualnih zunanjih in notranjopolitičnih vprašanjih in problemih vzgoje mladine. Referenta sta bila sekretar OK ZKS tov. Kovač in predsednik OK LMS tov. Krajnc.

Plenum je nadalje razpravljalo o pripravah za proslavo 10. obletnice mladinskih delovnih brigad. Na koncu je sprejel ustrezne zaključke za bodoče delo.

O problemih vzgoje mladine bomo še poročali.

-nc

Občni zbor okrajne gasilske zveze

V nedeljo je bil v Sevnici prvi občni zbor združene Okrajne gasilske zveze, ki so se ga udeležili poleg delegatov tudi zastopniki OO SZDL Trbovlje, tov. Janez Jesenšek, podpredsednik OLO Trbovlje tov. Viktor Burkelje, zastopnik RGZ Ljubljana tov. Buh in predstavniki množičnih organizacij. Obširno poročilo o delu OGZ je podal predsednik tov. Stane Nunčič.

Na poročilo o delu Okrajne gasilske zveze se bomo povrnili.

Odstotek članstva SZDL je v osnovnih organizacijah različen. Da se po vaseh dvigne število članstva Socialistične zveze, so se člani predsedstva zadolžili, da se bodo še tesneje povezali z osnovnimi organizacijami. Poiskali bodo vzroke neaktivnosti odborov in jim nudili potrebno pomoč, da bo odstotek članstva SZDL, kakor n. pr. na Zdolah, zadovoljiv.

DESETA OBLETNICA MLADINSKIH DELOVNIH BRIGAD

Zasavska mladina bo praznovala

Deset let je preteklo od takrat, ko so prve mladinske brigade zasidale lopate v bosensko zemljo, da bi zgradile prvo mladinsko progo Breko-Banoviči.

To pomembno obletnico bomo tudi v našem kraju kar najbolje slovesno počastili. V ta namen se je pred kratkim sešel okrajni štab za proslavo mladinskih delovnih brigad, v katerem so bili komandanti mladinskih delovnih brigad in predsedniki

občinskih komitejev LMS. Na sestanku so se pogovorili, da bodo v Tednu mladinskih delovnih brigad od 1. do 3. aprila 1956 v vseh osnovnih organizacijah LMS slovesni mladinski sestanki, na katerih bodo bivši brigadirji govorili mladini o gospodarskem in vzgojnem pomenu mladinskih delovnih akcij. Ob tej priložnosti bo mladina sprejemala tudi del. obveznosti za zgraditev fizikalnih objektov ali za pomoč pri gradnji drugih komunalnih del v občini. Zazeleno je, da bi osnovne organizacije organizirale delovne

(Nadaljevanje na 3. strani)

S SEJE OBČINSKEGA ODBORA SZDL VIDEM-KRŠKO

U vodstva KZ najboljše zadruženike

V občini Videm-Krško se živahno pripravljajo na volitve v delavske svete. V ta namen je imel občinski sindikalni svet že več sej, prav tako so o tem vprašanju razpravljali tudi komunisti in člani Socialistične zveze.

Predsedstvo SZDL je mnenja,

da je poleg političnih priprav tudi vprašanje sestava delavskih svetov. Do sedaj sta bila v delavskem svetu le dva mladince, čeprav je zaposlenih v podjetjih 10 odst. mladincev. Še bolj pomembno je število žena v delavskih svetih. Tudi žena je v podjetjih okrog 10

odstotkov, v delavskem svetu pa ni nobene, dasiravno so kandidirale. Ugotovili so, da naglica v pripravah volitev ni potrebna, pač pa je treba izvesti za volitve dobre priprave. V ta namen so imele vse sindikalne podružnice v času od 4. do 10. marca seje. Sledili bodo množični sestanki po izmenah, seje kolektivov, volitve pa bodo v dneh od 10. do 20. aprila.

V teku so nadalje vse priprave za volitve v upravne odbore kmitejskih zadrug. Tudi tukaj bo treba poskrbeti, da pridejo v vodstvo KZ najboljši člani, ki bodo pravilno zastopali koristi skupnosti.

Razpravljali so še o zimskem izobraževalnem delu v občini. Ugotovili so, da so bila predavanja zelo dobro obiskana. Na predavanjih pa je bilo pogrešati kino projektor, saj bi bila predavanja kmetijskih strokovnjakov in zdravnikov s prikazovanjem slik in filmov še bolj nazorna in privlačna. Zato so prišli do zaključka, da bo treba poiskati vire za nakup novega filmskega projektorja, ki bo služil predvsem izobraževanju kmetovalcev.

Odstotek članstva SZDL je v osnovnih organizacijah različen. Da se po vaseh dvigne število članstva Socialistične zveze, so se člani predsedstva zadolžili, da se bodo še tesneje povezali z osnovnimi organizacijami. Poiskali bodo vzroke neaktivnosti odborov in jim nudili potrebno pomoč, da bo odstotek članstva SZDL, kakor n. pr. na Zdolah, zadovoljiv.

IZID NAGRADNE ANKETE „Zasavskega tednika“

Lanskega decembra je uredništvo našega glasila razpisalo anketo, s katero je vabilo bralce, naj povedo svoje mnenje o našem listu, hkrati pa predlagajo, naj naročniki s svojimi predlogi pripomorejo k izboljšanju vsebine v časniku.

Do 7. marca smo dobili kopico mnenj, nasvetov in koristnih predlogov. Bralci so nam dali dragocene napotke, kako izboljšati nekatere strani, pa tudi povedali, česa v časniku pogrešajo in kaj bi bilo dobro na novo uvesti.

Nekolikokrat smo odgovarjali na želje bralcev že v časniku, mnogim pa smo tudi pismeno odgovorili. Zelo dragocene pa so za nas izjave nekaterih bralcev iz vseh krajev našega okraja, ki so pred tedni pisali, da so s sedanjo vsebino lista zelo zadovoljni. Mnogi celo pravijo, da bi odsej ne smeli več spreminjati porazdelitve sestavkov in člankov po straneh, ker je sedanjí način zelo dober. Najbolj pa so bralci veselili pete strani, na kateri prinašamo novice in vesti iz vsega Zasavja.

Ker je bila razpisana anketa nagradna, smo izbrali troje nagajencev.

Nagrado po 1000 dinarjev dobe: Martin Jurhar iz Brežic, Marijan Lipovšek iz Zagorja in Jano Koprivc iz Trbovelj.

Vsem ostalim bralcem, ki so nam poslali svoje predloge, se ob tej priložnosti topla zahvalujemo in jim obljubljamo, da bomo skušali njihove nasvete, kolikor jih še nismo, v bodoče vsekakor upoštevati.

Uredništvo in uprava »Zasavskega tednika«.

Pred volitvami v delavske svete na Senovem

Te dni se po vseh senovskih podjetjih vestno pripravljajo na bližnje volitve v nove delavske svete.

Kakor nam poroča senovski dopisnik, bodo imeli povsod predvolilne sestanke s člani kolektiva in sindikati. Na teh sestankih bodo obravnavali dosežanje delovnih svetov in upravnih odborov, prav tako pa

razpravljali o bodočih nalogah delavskih svetov.

V zvezi z bližnjimi volitvami je imel občinski sindikalni svet že več sestankov, tudi člani ZK na rudniku so se sešli.

V delavske svete bodo letos volili tudi več mladincev, kar je vsekakor pravilno. Prigletim mladim ljudem k resnemu, odanemu delu bo zanj najboljša vzgoja.

Poglejmo resnici v oči!

KAKO SO GOSPODARILI V VINARSKI ZADRUGI BREZINA-BREŽICE

(Nadaljevanje in konec)
V zadnjih letih je imela zadruga veliko finančno izgubo. Navedli bomo le nekaj teh gospodarskih prekrškov.

Zadnja leta je zadruga proti predpisom iz neopravičljivih vzrokov opustila vodenje blagovne evidence, zaradi česar je bila onemogočena vsaka kontrola.

VSAK ČLAN KOLEKTIVA JE DOBIL DNEVNO 7 del VINA

Po obračunu revizije je leta 1952 znašal kalo 47.000 l vina, kar predstavlja vrednost 4 in pol milijona dinarjev. Poleg rednih mesečnih plač so za vse delavce in uslužbence obračunavali dnevni deputat 7 del vina, kar pa precejšnjemu številu uslužbenih ni zadostovalo. Upravičeno se vprašamo, če so bili takih ugodnosti deležni tudi delavci in uslužbenci drugih podjetij in koliko je zadrugi članov vinogradnikov, ki bi si lahko privoščili dnevno takšno količino vina. Pri štirilanski družini bi to znašalo letno 10 hl plač. Vino je bilo celo po trditvah vodilnih oseb v zadrugi močno orožje, ki je prebujalo tudi železna vrata, v čemer so videli svojo moč in bili zaradi tega nepopustljivi. Tako je bilo

iz revizijskih zapisnikov in poslovnih knjig ugotovljeno, da so predsednik zadruga Alojz Soba, upravnik Ferdo Rauter, blagajnik Franc Kunec, skladiščnik Franc Veninšek izdajali iz centralne kleti in iz svojih založnih kletij večje količine vina raznim posameznikom in podjetjem kot nagrado. Tudi prejemniki obiski v zadrugi in dajanje vina šoferjem je bil čest pojav.

Posebnost poslovanja je bila še v tem, da zadruga ni imela potrebnih kalkulacij o nakupnih in prodajnih cenah. Tako so n. pr. v začetku lanskega leta zaradi visoke evidentirane cene vina 31. XII. 1954 prodajali vino le za 0,20 din dražje, kakor pa so ga kupili. Praviloma bi morala biti ta cena za 12—15 din višja. Kontrola in način obračunavanja založnih kletij ni bila popolna, zato so bile kleti in gostišča kljub dokaj visokim cenam pasivna, z izjemo gostišča v Brežicah.

Evidenca transportnih sodov in ostale embalaže je bila tako pomanjkljiva, da ob zaključku ni bilo mogoče ugotoviti, kdo je dolžan sode zadrugi in komu jih zadruga dolguje. Tako stanje je napravilo več sto tisoč dinarjev škode.

Barantali so tudi z železom

Poleg dovoljenega prometa z alkoholnimi pijačami se je zadruga zadnje čase ukvarjala tudi z nakupom železa, lesa in drugega materiala, ki ga je prodajala v glavnem na Hrvaško. O tem poslovanju pa v zadrugi niso vodili prav nobene evidence; delali so kar p domače, da ne govorimo o raznih obveznostih, ki bi jih morali obračunati in odvesti.

Da so dobili železo in drugo blago v industriji, so tamkajšnje odgovorne ljudi podkupili z vinom. To ni bila več vinarska zadruga, temveč prekupčevalna konjunkturalni artiklov z neorganizirano notranjo upravo, brez vsakega reda in discipline. Nepotrebnih izdatki so naraščali, dana je bila možnost osebnega okoriščenja. Da bi prikrili nastalo izgubo, so neupravičeno dvignili nakupno ceno vina v kletih za 10 din pri litru, v založnih kletih in gostiščih pa evidentirali vino po prodajnih

cenah. Tudi pri reprodukcijskem materialu, s katerim naj bi oskrbovali vinogradnike, so pretirano dvigali cene; v letu 1953 so kupili večje količine žvepla v prahu po 45 din, nekaj časa so ga prodajali po 60 din, leta 1954 pa so ceno naenkrat dvignili na 85 din.

Da bi prikrili izgubo, so že meseca januarja 1955 izvedli letni občni zbor zadrugarjev, kljub temu, da bilanca še ni bila potrjena. Na zboru so prikazali, da je zadruga imela 113.000 din dobička, medtem ko je po poznejši potrjena bilanca izkazala, da je zadruga imela 31. decembra 1954 5.020.728 din izgube.

K takemu stanju zadruga je poleg navedenih primerov privedlo med drugim: tudi neupravičeno izplačevanje raznih stroškov. Tako so uslužbenci zadruga še danes dolžni za neupravičeno prejete plače v letu 1954 preko 200.000 din.

Potne stroške so obračunavali po svoje

Mirko Tratnik je obračunal 27.498 din potnih stroškov za avgust 1954. S tem je obračunal med drugim vse stroške potovanja v Celje zaradi inventure za tri osebe: zase za enologa Pavliča in kontrolnega izvedenca Cverlina Zračunala je II. razred brzovalaka. Revizija je zaslišala Pavliča, ki je dejal, da sta s Cverlinom kupila v Brežicah vozovnico za III. razred osebne vlake in da se jima je pridružil v Krškem tudi Tratnik ter jima povrnil voznino, seveda za III. razred. V Celju pa jima je plačal dokaj skromno prenočišče in prehrano. Samo na račun Pavliča in Cverlina je Tratnik napravil pri obračunu voznine 3216 din in pri dnevnih 3500 din skupaj torej 7716 din razlike.

Takih obračunov je bilo še več. Vsa izplačila je odobril upravnik Rauter.

Ko je leta 1954 Narodna banka zahtevala pregled in ažurnost poslovanja, je upravnik to zahtevo obsodil, češ da banka zavira poslovanje zadruga, ker mu je blokirala kredit. Na Narodno banko je napravil dopis, da je delovanje zadruga interes tisočih zadrugarjev, ki za poslovanje porokujejo, moralno in materialno odgovarjajo, s tem pa da ima banka vse poročilo, kar upravičujejo tudi poslovni uspehi zadruga. Ker zadruga ni imela odobrenega kredita, so

uvabili nakup in prodajo izključno s gotovino, kljub temu, da je to danes prepovedano, kar je poleg pomanjkljive blagovne evidence omogočalo tudi spekulacijo pri prekupčevanju.

Vodilni in odgovorni ljudje v zadrugi so bili predsednik Soba, Rauter in drugi, ki so v polni meri izkoristili vse demokratične pravice in so zato tudi za vse škodljivo dejanje zadruga v celoti odgovorni.

Nesmiselno je trditi, da je Vinarska zadruga Brezina zabludela v dolgevo šele leta 1955. Dokazano je namreč, da je zadruga imela leta 1954 nad 5 milijonov dinarjev izgube, kar je bilo v bilanci prikrito. Po maju 1955 je bilo delovanje zadruga dosti boljše, pravilno so bili obračunani razni stroški in tudi blagovna evidenca je bila popolnejša.

Zaradi tega upniki upravičeno zahtevajo, da se jim terjatve izplačajo 100-odstotno in vztrajajo na povračilu škode, katero naj poravnajo tisti, ki so jo zadrugi napravili. Zato naj zadrugarji sami vse presodijo in končno tudi o tem izrečejo svojo besedo. Nujno pa je, da se takaka in podobna dejanja obsodijo kot gospodarski kriminal in ostro kaznujejo. Tudi neodgovornost, premaljšna kontrola in malomarno izvrševanje službenih dolžnosti bi bilo treba strogo obsoditi in zahtevati povračilo storjene škode. Kljub temu, da je bilo vse navedeno storjeno že pred leti, krivci do danes še niso bili kaznovani, čeravno so bili nekateri v preiskovalnih zaporih in so danes celo na odgovornih položajih.

SEDAJ JE TAM NOVO. ZADRUŽNO PODJETJE

Da bi se zaščitili zadrugi interesi, je bilo nujno, da so zaradi prisilno likvidirane Vinarske zadruga v Brezini ustanovili novo, zadrugo podjetje, ki bo v bodoče opravljalo odkup in prodajo vin Spodnjega Posavja in skrbelo za reprodukcijski material za vinogradnike in za splošni gospodarski dvig vinogradništva. Nujno je bilo prevzeti in obdržati dosedanja gostišča in založne kleti v Celju, Zalcu, Šoštanj, Trbovljah, Sevnici, Ribnici, Brežicah in Zagrebu, da bi se s tem zagotovila prodaja vina s tega področja ter da bodo v navedenih gostiščih res pristna, domača vina. Ugotovili so, da so vsa obratna rentabilni, kljub precej močni konkurenci in da bi lahko celo znižali cene. To pa je odvisno od vodstva podjetja in poslovdij posameznih obratov.

Kljub zagotovili strokovnega in upravnega kadra v sedanjem podjetju bo treba izbrati način, da se pritegne k sodelovanju čim več vinogradnikov, in to ali v obliki strokovnega sveta ali preko kmetijskih zadrug s področja, na katerem podjetje posluje, in na ta način zagotovi zadrugo vodstvo, ki bo edino sposobno prebrskati velike težave in naloge, ki stoje pred našim vinogradništvom.

Albina Roš

Občinski družbeni plan - Najvažnejša naloga občine

(Nadaljevanje in konec)

Važen del občinskega družbenega plana bo bilanca sredstev. Občina do sedaj v glavnem niso imele pregleda, kolikšni in kakšni dohodki se ustvarjajo na njihovem področju, niso imele popolne in jasne slike o finančni zmogljivosti občine. Vse njihovo finančno poslovanje je bilo vključeno v tesne meje proračunov. Dohodke, ki so pripadali občinskemu proračunu, so določili družbeni plani višjih teritorialnih enot. S stališča občine je izgledalo, da ima občina na razpolago toliko sredstev, kolikor jih ji prizna okraj, ki je določil udeležbo občine na posameznih dohodkih. Pri tem je bilo manj važno vprašanje, kakšni dohodki se v celoti v občini ustvarjajo. Za občine je bilo predvsem važno, ali jim okrajni družbeni plan priznava večji ali manjši odstotek, ki jim pripada od okrajnih dohodkov. Če je bilo premalo sredstev za občinski proračun, se občine navadno niso trudile iskati novih virov sredstev, temveč so se s zahtevami obračale na okraj, naj bi jim dodelili več sredstev.

Posledice takega objektivnega stanja so se pokazale v tem, da so občine navadno sestavljale zelo nerealne predloge proračunov, ker so videli samo potrebe, niso pa računale s tem, kakšni dohodki se na njihovem območju sploh ustvarjajo. Tudi na zborih volivcev so se postavljale zahteve po različnih, sicer utemeljenih komunalnih gradnjah in podobno, ki pa so večinoma presežale finančne možnosti občine in okraja.

Ko bodo občine letos prvič izdelovale svoje bilance, si bodo tako ustvarile popolnoma jasno sliko, kakšni so celotni dohodki v njihovi občini in kako se ti dohodki razdeljujejo. Ne bodo več videli samo svojih potreb, videli bodo tudi, kakšna je njihova gospodarska moč in kakšne so v skladu s tem njihove finančne možnosti. Brez dvoma bodo občine že zaradi te jasne slike same težile k temu, da ostanje na realnih tleh in da vzpostavijo ravnotežje med svojimi načrti in svojimi finančnimi možnostmi. Na ta način ne bodo več zainteresirane samo na razdeljevanju ustvarjenih dohodkov, temveč se bodo usmerile tudi k temu, da poskrbe za povečanje dohodkov in da iščejo nove možnosti in vire za ustvarjanje dohodkov.

Letošnji družbeni plani bodo upoštevali načela nove gospodarske politike. Tudi občinski družbeni plan mora biti sredstvo, s pomočjo katerega bodo ta načela praktično uresničevali. Dve stvari bosta letos značilni za naše planje: varčevanje in stroga usmeritev sredstev za namene, ki jih nova gospodarska politika postavlja kot najvažnejše.

Varčevanje se bo odrazilo predvsem v proračunu. Medtem ko je do sedaj višina proračuna naraščala iz leta v leto, bodo moralni letošnji administrativni proračuni ostati na ravni lanskega letnega proračuna. Značilno pa se bo zmanjšal obseg proračunskih investicij. Proračunske, to so predvsem negospodarske investicije bodo smele znašati skupno le 5 do 10% administrativnega proračuna. Ker so lani proračunske investicije predstavljale izredno velik del proračunskih izdatkov, pomeni to, da se bodo proračuni v celoti znižali proti letu 1954. Ta ukrep je popolnoma utemeljen, ker je stalno naraščanje proračunskih izdatkov vplivalo neugodno na trg, povečevalo nesorazmerje med blagovnimi in kupnimi fondy ter pripomoglo k dvigavanju cen.

Finančna sredstva se bodo usmerjala za naloge, ki nam jih nalaga nova gospodarska politika na ta način, da bodo občine morale že po določilih zveznega in republiškega plana izločiti del svojih sredstev za določene namenske sklade. Občine bodo s svojimi družbenimi plani ustanovile več skladov, v katere se bo v določenih odstotkih stekal del občinskih dohodkov. Namen in uporaba teh skladov bo verjetno v načelu predpisana.

Poleg okraja bodo imele letos tudi občine svoje investicijske sklade. Gostinstvo, obrt in trgovina na drobno bodo letos opoščeni plačevanja 50-odstotnega zveznega davka na dobiček. Ta podjetja, razen zadruga trgovine, pa bodo namesto zveznega davka 50% celotnega dobička vplačevali v občinski investicijski sklad. Po prvih cenitvah bodo investicijski skladi občin v trbovljskem okraju dosegli v letu 1956 skupno višino blizu 35 milijonov dinarjev. Iz tega sklada bodo občine dajale investicijske kredite manjšim podjetjem. Računati pa morajo občine tudi s tem, da bodo iz tega sklada morale polagati tudi garancijske zneske in predpisani odstotek lastne udeležbe za tista podjetja, ki najamejo kredit iz drugih investicijskih skladov in ki sama tega ne zmorejo.

Medtem ko bodo okraji še v naprej imeli svoje sklade za pospeševanje kmetištva, bodo občine ustanovile sklade za pospeševanje gospodarstva vasi. V ta sklad se bo stekal del obveznih davčnih doklad v kmetištvu, ki jih predpiše občina, in del novih taks v kmetištvu. Pričakuje se, da bodo v letu 1956 imele vse občine v okraju v teh skladih skupno blizu 25 milijonov dinarjev.

Vsaka občina bo imela svoj veterinarski sklad, ki bo služil za financiranje službe za zatiranje živalskih bolezni. V ta sklad se bo stekala veterinarska taksa na živino in pse. Skupna višina občinskih skladov bo v našem okraju okrog 6 milijonov dinarjev.

Letos ustanove okraji in občine svoje cestne sklade. V te se bodo stekale takse na kmečke vozove in na motorna vozila ter prometni davek na prevozne usluge privatnikov. Skupna višina teh skladov bo znašala v okraju okrog 40 milijonov dinarjev.

Najmočnejši sklad naših občin bo sklad za graditev stanovanj, v katerega se plačuje 10% od vseh izplačanih plač v podjetjih, ustanovah, pri privatnikih in od pokojnin. Le kmetijska posestva, gradbena in gostinska podjetja bodo plačevala 2% od izplačanih plač. Prispevki v občinske stanovanjske sklade bodo v okraju znašali skupno okrog 400 milijonov dinarjev, vendar pa še ni znano, kakšen del teh sredstev bo odšel v republiški stanovanjski sklad. Iz teh skladov se bodo lahko dajala le posojila. Upravni odbori stanovanjskih skladov, ki bodo pod nadzorstvom občinskega ljudskega odbora upravljali te sklade, in odobravali posojila, bodo morali težiti za tem, da se stanovanja grade čim ceneje. Posojila naj odobravajo tistim investitorjem, ki bodo v predračunih izkazali najnižjo ceno za eno zgrajeno stanovanje. Izkušnje nam kažejo, da je mogoče graditi poceni ali drago, saj se je cena za eno zgrajeno stanovanje lanske leto v okraju gibala pri različnih investitorjih od 1,5 do 5,5 milijonov dinarjev. Ker rudniki letos ne bodo formirali svojega stanovanjskega sklada, bo treba vsakekor rezervirati del občinskih stanovanjskih skladov za dograditev stanovanjskih blokov, ki so jih rudniki pričeli lani graditi, letos pa nimajo sredstev, da bi jih dokončali.

Priprava prvega občinskega družbenega plana bo za vsako občino odgovorna in težka naloga. Dober družbeni plan bo mogoče izdelati le na osnovi temeljitega proučevanja celotnega gospodarstva v občini in stanja v posameznih podjetjih. Občinski ljudski odbori in njihovi sveti za gospodarstvo se morajo resno poglobiti v to nalogo.

Tehnično bo vodil priprave za izdelavo občinskih družbenih planov okrajni zavod za planiranje. Vendar pa bo tudi upravni aparat občine moral storiti svoje. Gospodarski oddelki občin bodo morali pripraviti vse potrebne analize, na osnovi katerih bosta svet za gospodarstvo in občinski ljudski odbor lahko razpravljala o planu. Poleg tega bodo morali gospodarski oddelki tudi obdelovati plane vseh manjših podjetij v občini in končno skupno z zavodom za planiranje okraja pripraviti celoten plan.

(Nadaljevanje na 3. strani)

oocenjeno in na koncu tisto, ki je po tem kriteriju najnižje.

Brez pomislekajev lahko trdimo, da je analitična ocenitev delovnih mest po navedeni ali kakoli podobni metodi dobra osnova za reševanje tarifnega vprašanja in postavljanja tarifnih pravilnikov, ter je velikega pomena za dvigovanje proizvodnje in produktivnosti dela. S tem imamo naslednje prednosti:

1. natanko ugotovimo potrebno stanje delavcev in uslužbencev na posameznih delovnih mestih;
 2. daje nam osnovo za pravilno postavljanje norm in dela po učinku;
 3. daje nam pregled organizacije proizvodnega procesa in s tem kadrovske politike, obenem daje jasno perspektivo delavcev in uslužbencev glede napredovanja;
 4. odkriva nam organizacijske pomanjkljivosti in vzpodbuja slehernega člana kolektiva k boljši organizaciji dela;
 5. analitična ocena omogoča pravilno ocenjevanje potreb po kadrih in daje pravilno sliko kvalifikacij delavcev in uslužbencev in odnosov med nekvalificiranimi in visokokvalificiranimi delavci;
 6. ustvarja nam čvrsto osnovo za oceno in izbiranje novih delavcev in uslužbencev v gospodarskih organizacijah. Daje nam bogat material za politiko dvigovanja strokovnega kadra, kar kaže, kaj manjka delavcem in uslužbencem v kolektivu za obvladovanje delovnega procesa oz. zahtev na delovnem mestu.
- Praksa je pokazala, da je to edina prava pot za reševanje tarifnih problemov. Zlasti važno za nas je, da na osnovi analitične spoznanja pravice in dolžnosti, ki jih imamo kot delavce in proizvajalce v naših podjetjih, ker le na realni osnovi je mogoč ekonomsko-tehnični razvoj.

F. S.

Ocenjevanje delovnih mest v podjetjih

Tudi mlade so izbrali

(Nadaljevanje s 1. strani)

Popovcu z zmogljivostjo 200.000 ton letno in v Usje s 100.000 t. Renovirane so bile tovarne v Podsednu, »Partizana« v Splitu, v Pulju in v Beočinu. Letošnje leto je predvideno iz zveznih sredstev okrog 6000 milijonov dinarjev za cementno industrijo. Podjetje je upoštevano v prvenstvenem redu sporedno s tovarnami v Istri, Renkopovcu in v Anhoyem. Vprašanje je le, če bodo lahko prešli najnujnejše za postopno rekonstrukcijo tovarne, kar je vezano tudi na izboljšavo kvalitete cimenta, za katero so bili predpisani strožji standardi.

Prizadevanje kolektiva, ki se je zrealiziralo poročilo delavskega sveta, zasluži, da poštovalni delavci trboveljske cementarne končno dobe prepotrebne kredite za rekonstrukcijo svoje tovarne, kar bi dvignilo tudi naš narodni dohodek in z njim življenjski standard delavcev.

Kolektiv si je sporedno svest vseh nalog, ki jih ima v skladu z našo novo gospodarsko smerjo, pri čemer upošteva in skrušno nakazuje cilje izpolnjevanja in vsklajevati svoje delo z novo gospodarsko politiko.

Na predvolilnih sestankih so člani sindikata predlagali svojo 38-člansko kandidatsko listo, na kateri je med drugim tudi 5 mladincev, 3 žene in 12 članov Zveze borcev.

A. K.

Za dobro organizacijo, in za večjo storilnost v podjetjih je prvi pogoj, da imamo dobro ocenjena delovna mesta, kar nam lahko dobro služi za stimulatno tarifno politiko. Zato je pri nas še posebno važno opredeliti konkretne naloge v konkretnih pogojih na posameznih delovnih mestih. To opredeljevanje pa ni zgolj posel strokovnjaka, tehnika ali ekonoma, temveč zavestno reguliranje notranjih odnosov, torej organizirano prizadevanje delovnega kolektiva. Ta naj ekonomsko čim učinkovitejša, družbeno koristno uporablja pravico do gospodarjenja. Ureditve vseh teh odnosov omogoča torej postaviti pravega človeka na pravo mesto, kar je za delavsko gospodarjenje in upravljanje zelo pomembno. Zato je treba dobiti solidno podlago za pametno presonalno, kadrovske in tarifno politiko.

Doslej še nimamo absolutnih meril za merjenje delovnega učinka, pa katerih bi lahko primerno določali plače — tarifno postavko za izvršeno delo. Učinek lahko ocenimo le s pomočjo primerjanja s postavljenimi delovnimi normativi. Ni pa običaj metod, ki bi veljale za vse naše gospodarske organizacije: prilagoditi se moramo rezultatom analiz in izkušenj. Ugotovljeno je, da so naši tarifni pravilniki v letu 1955 večinoma postavljali svoje tarifne postavke brez objektivnega tehničnega kriterija. Vpliv socialnih momentov je spet prevladal

nad tehničnimi in so zaradi tega tarifne postavke nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev preblijale povprečje na račun dejanske kvalifikacije delavcev. Bili pa so tudi primeri, da se je namerno nepravilno višje kvalificiralo, tako da imamo vsako leto več in več kvalificiranih delavcev oz. delovnih mest, nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev pa vedno manj.

Na osnovi vseh dosedanjih izkušenj pri sestavljanju tarifnih pravilnikov moramo najti in uporabiti neko objektivno merilo in metodo. Vrednost delovnega mesta lahko ocenimo samo z analitično ocenitvijo delovnih mest v proizvodnem procesu. Vsako delo postavlja na delavca določene zahteve, opis dela, ki ga moramo ugotoviti na osnovi analize delovnega mesta. Upoštevati moramo težino dela ter mu tako pripisati določeno vrednost. Vrednost delovnega mesta nam nikdar še ne govori o tarifni postavki ali višini plačila, temveč je le vsota ocenjenih zahtev posameznega dela. Tako ne ocenjujemo več delavca, kar je pri nas v praksi skoraj zmeraj primer, ampak moramo ocenjevati od njega neodvisno delovno mesto.

Vsako delovno mesto lahko ocenimo brez upoštevanja formalne kvalifikacije, predpisanih strokovnih izpitov itd. To je ravno bistveno važno v naših podjetjih, kjer imamo mnogo kvalificiranih in visokokvalificiranih delovnih mest brez

predpisane izobrazbe. Seveda ni nobena metoda brez pomanjkljivosti in praksa bo pokazala to tudi pri nas. Metoda ima v osnovi 4 skupine zahtev in to: 1. strokovno znanje, 2. odgovornost, 3. telesno obremenitev, 4. vpliv okolice.

Te glavne skupine so razdeljene še v podskupine, tako da imamo pri delavcih skupno 10 do 15 zahtev, pri uslužbenih pa 15 do 19 zahtev. Ocenjevanje delovnih mest je pokazalo, da nastopa na posameznih delovnih mestih okrog 9 zahtev, torej le 80 odst. teoretično možnih točk. Pokazalo se je, da so fizične zahteve močnejše zastopane. Iz tega sledi, da je potrebno kalorij pri fizičnem delu večja koker pri umskem. Kot rečeno, so glavne skupine razdeljene v podskupine, tako da imamo za ocenitev delovnih mest delavcev in uslužbencev takšno število mest. Točke so na osnovi empirične določitve zahtev razdeljene:

1. strokovno znanje: a) izobrazba, b) spretnost;
 2. odgovornost: a) za proizvodna sredstva in proizvode, b) za vrednost delavcev, c) za delovni proces;
 3. telesna obremenitev: a) fizični napor, b) čutila in živci, c) duševni napor;
 4. vplivi okolice: a) vročina, voda, vlaga, umazanija, b) ropot, slaba razsvetljava, nevarnost neugode itd.
- Za uslužbence pristojejo še: a) sposobnost izražanja, b) di-

SEVNIŠKA OBČINA IMA VELIKE PERSPEKTIVE

Za nadaljnji razvoj

O sevniški občini se malo piše, vemo pa, da je med največjimi v našem okraju, saj ima 11.430 volivcev. Prav zaradi tega smo naprosili predsednika občinskega ljudskega odbora tov. Kolmana, da nam kaj pove o perspektivah sevniške občine.

Svet za gospodarstvo pri občini dobro dela, ima pa zelo obširno problematiko. V Sevnici je namreč zelo razvita lesna industrija. Tamkaj so podjetja »Jugotalin«, Kopitarna, LIP »Bohor« in Mizariska produktivna družba. Vsa ta podjetja so vezana na preskrbo lesa. Vredno je omeniti tudi to, da je v vseh podjetjih 50 odst. zastarelih osnovnih sredstev. Poraja se vprašanje, kako v podjetjih gospodarsko izkoristiti vse lesne odpadke. Ugotovili

upravnem odboru tega Biroja so predstavniki vseh podjetij in občine. Šef Biroja je ing. Franc Setine.

Ker ima svet za gospodarstvo obširno področje dela, so ga razdelili in ustanovili še svet za kmetijstvo in gozdarstvo ter svet za turizem in gostinstvo. Tako bo vsak svet na svojih sejah in sestankih obravnaval svoja vprašanja. Na ta način bo delo v njih lažje in hitreje potekalo.

KOMUNALNA DEJAVNOST POČASI NAPREDUJE

Komunalna uprava pri Občinskem ljudskem odboru v Sevnici dela v mejah finančne zmogljivosti. Potrebe so velike, vendar vsega ne bodo mogli tako hitro urediti, kakor so prvotno mislili. Komunalna vpra-

ne ustreza svojem namenu. V kratkem bo občina dobila še katastrski urad, ki mu bo priključen tudi radeški del. Tako bodo tedaj s prostori še bolj utesnjeni. Na občini bi potrebovali še nekaj strokovnih moči. Te bi dobili, če bi jim lahko nudili stanovanje. Na občini je vloženo 70 prošenj za stanovanja, izgleda pa za rešitev stanovanjskega vprašanja pa za sedaj še ni.

Ko smo pri stanovanjski stiski v Sevnici, bi omenili, da je v kraju nujno potreben še en zdravnik. V občini sta le dva zdravstvena doma in sicer v Sevnici in v Krmelju. V vsakem zdravstvenem domu pa je le po en zdravnik, tako da pride na vsakega zdravnika 9000 prebivalcev. Razen tega potrebujejo v Sevnici še enega zobnega zdravnika oziroma dentista. Ker je sedanjí dentist zbolel, je zobna ambulanta v Sevnici že dva meseca zaprta. Zdravnika oz. dentista bi bilo mogoče lahko dobiti, če bi bilo zanj pripravljeno stanovanje. Zato bo treba to vprašanje v najbližnji prihodnosti rešiti, da ne bodo delovni ljudje ogroženi, ki jim je v bolnici treba nuditi zdravniško pomoč. Da en sam zdravnik ne more vsi v svojih dolžnostih v redu pri 9000 ljudeh, je razumljivo.

TEŽAVE S ŠOLAMI

O stanju šol v občini Sevnica smo že pisali. Vemo, da je v občini precej šol, vse pa so več ali manj stare in so šolska poslopja svojemu namenu že doslužila. V šentjanžu šole sploh ni. Tamkaj je pouk že vsa povalna leta v privatni hiši. Sedaj pripravljajo lokacijo za novo šolo in načrt, tako da bi se letošnji začeli z gradnjo novega šolskega poslopja.

V bližnji prihodnosti bo treba misliti nadalje na novo šolo za šolski okoliš Boštanj. Nova šola naj bi bila ali v Jelovcu ali v Grahovici. O tem bo dokončno odločila komisija. Sedaj obiskujejo šolo v Boštanju otroci iz Jelovca in Grahovice, od koder imajo po 8 km poti, kar je za šolske otroke prevelik napor.

Nova šola je potrebna tudi na Primožu, kjer je sedaj le baraka.

Šolska oprava je večinoma zastarela in obrabljena. Velika je potreba tudi po sodobnih učilih. Tudi na to bo treba misliti. Telovadnico ima v vsaj občini le ena šola in sicer nižja gimnazija.

Šolski obisk je večinoma zadovoljiv. Slab obisk je le na Kalu in v Velikem Cirkniku, vendar se tudi tukaj položaj boljša. Učni uspehi so najboljši na nižji gimnaziji v Sevnici in Trzinu. Imamo pa na šolah posamezne primere, kjer so učenci 100-odstotno izdelali razred, kar pa gotovo ne ustreza resničnemu uspehu otrok. O samem učno-vzgojnem delu so se upravitelji vseh šol podrobneje pogovorili na upraviteljski konferenci, kako bi delo na šolah izboljšali. Uspeh razgovorov ob koncu leta prav gotovo ne bo izostal.

Na vseh šolah v občini je 82 učnih moči. S popolno kvalifikacijo jih je 72. Ker v občini primanjkuje učnega kadra, ponujajo tudi upokojeni učitelji. Da bi prosvetni delavci mogli res uspešno opravljati svoje dolžnosti, bi potrebovali v občini še 18 učnih moči.

Kako dolgo še?

V TRBOVLJAH JE PREVEČ GOSTILN, NI PA NOBENE MLEČNE RESTAVRACIJE — ALI NE BI KAZALO ODPRETI NEKAJ TAKIH LOKALOV? — BOJAZEN PRED NERENTABILNOSTJO JE ODVEČ

Koliko gorja je že napravil alkohol! Družine so ostale zaradi njega brez očetov ali pa celo brez matere. Kolkoli lepih posestev je šlo zaradi pijančevanja po zlu! Kolkoli prometnih nesreč in drugih nezgod je bilo zaradi alkohola...

Kar vzemimo v roke dnevne časnike in pogledimo pod rubriko nesreči — Pijan kolesar je povozil starčka... Avtomobil, ki ga je upravljal vinjen sofer, je ostal na dnu prepada razbit in pod seboj pokopal troje ljudi... Spet žrtev pijanega motociklista... Ponesrečil se je, ker je bil pijan... Otroci se je napil žganja in umrl... In še in še. Cela gomila naslovov o zločinih, ki jih dela alkohol med ljudmi! Se in še bi lahko naštevali...

Trezen, razsoden človek se mora nad tem razmisliti. Zakaj tako? Mar res ni mogoče ničesar storiti? Pripomniti moramo, da nihče ni proti temu, če delovni človek spi je kozarec vina ali dva po potrebi. Toda pijančevanje je, dasiravno pojenju je, vendarle še vedno opaziti. In celo še med mladino. To pa moramo na vsak način bolj in bolj preprečiti!

Povsod govorimo in pišemo: Boj alkoholizmu! Ustanovljajmo brezalkoholne restavracije! V naše domove čim več mleka! Itd. itd.

Toda če pogledamo, koliko je bilo s tem v zvezi v resnici storjenega, dobimo vse prej kot razveseljevalne rezultate.

Vzemimo konkretno za primer Trbovlje, mesto z nad 17.000 prebivalci. Gostiln, skoro bi lahko rekli, je v kraju vsako leto več, mlečne ali brezalkoholne restavracije pa ni nikjer!

Povejte mi, kaj pomagajo potem vse lepe besede »o boju proti alkoholizmu«!

Res, brezalkoholne pijače točijo tudi po gostilnih, toda tamkaj ne bomo dosegli z njimi nikoli tolikšnega učinka kot v posebnem obratu. To zadnje drži. Evo značilen primer, ki gotovo ni osamljen:

Poznam nekega mladince, ki jih ima že blizu 19 let, in tudi nekatere mlajše. Le tu in tam spi je fant po silni kakšen kozarec vina, je pa velik prijatelj »Cockte«, sadnih sokov in drugih brezalkoholnih pijač. Večkrat mi je že dejal: »Veš, če prav pijem brezalkoholne pijače, mi je kar nerodno iti v gostilno, kjer je skoro v večini primerov najti kakšnega nadležnega pijanca. Kako lepo bi bilo, če bi prodajali brezalkoholne pijače v posebnih prostorih...«

Da, prav praviš, dragi prijatelj. Tudi jaz pravim tako. Takšen prostor bi bil lahko na

učnih moči. S popolno kvalifikacijo jih je 72. Ker v občini primanjkuje učnega kadra, ponujajo tudi upokojeni učitelji. Da bi prosvetni delavci mogli res uspešno opravljati svoje dolžnosti, bi potrebovali v občini še 18 učnih moči.

Kovač Jože Turk iz Zagorja - 60-letnik

Ite dni je v krogu svoje družine praznoval 60-letnico svojega življenja Jože TURK, kovaški mojster iz Zagorja. Res je, da ne moremo vseh podobnih obletnic zabeležiti v našem listu, v tem primeru bi pa vendar podčrtali zasluge obrtnika, ki je za našo skupnost le precej storil.

Tovariš Turk je eden izmed obrtnikov, ki svoje obrti ne opravljajo samo v svojo korist, ampak razume svoj poklic v pravilnem smislu današnje družbene stvarnosti in ga izvaja v blaginjo zagorske javnosti.

Jubilant je bil vedno napreden in se je v svojem poklicu izredno izpopolnil. Iz majhne kovačnice je napravil večji obrat, se izučil še ključavničarstva in podkovstva ter se izpopolnil za vodovodnega instalaterja in je kot tak imel vedno polne roke dela. Svoje strokovno znanje je z odgovornostjo posredoval mlajšim, saj je izučil okoli 60 vajencev, med katerimi je bil tudi pokojni narodni heroj Tone Okrogar-Nestl in še drugi vidni borci NOV. Med okupacijo je tovariš Turk sodeloval v NOV in bil nekaj časa tudi v zaporu.

Po osvoboditvi se je vključil v izgradnjo naše nove Jugoslavije, saj ga vidimo na mnogih sestankih pri javnem delu, je vodja zag. obrtnikov, predsednik šolskega odbora vajenske šole, občinski odbornik itd.

Ob njegovem življenjskem prazniku mu tudi mi iskreno čestitamo in mu želimo, da bi kot obrtnik še dolgo sodeloval pri izgradnji naše nove domovine.

ravnost idealen in prav gotovo bi v kratkem času postal zbirališče napredne mladine in ostalih ljudi. Seveda pa bi moral biti tak lokal lepo opremljen, tako kakor se spodobi, prostor, v katerega bi človek že zaradi njegovega izgleda rad zahajal in se v njem zadržal. »Lepa obleka naredi človeka«, pravi star ljudski pregovor in to velja tudi za takšen prostor. V njem naj bi bilo tudi več časopisov in revij, šahovnic, pa mogoče še radio sprejemnik, in uspeh bi bil tu. Treba bi bilo samo začeti in prav gotovo bi šlo. Tudi mlečna restavracija bi v Trbovljah šla. Samo udobno bi morala biti urejena, s prikupnimi mizicami in stoli, z lepimi, čistimi zavesami na oknih. Naše matere, naše žene in dekleta bi jo prav radi obiskovale.

Kakor pa vidimo, takih obratov kljub njihovi veliki in pomembni vlogi v Trbovljah še ni...

Kako hvale vredno bi bilo, če bi se odločili činitelji v kraju spomniti na take prostore pred časom, ko so namenili lepe vsote za potratno ureditev dveh gostinskih lokalov! Prav, nismo proti temu. Tudi to mora biti. Seveda pa bi bilo treba, preden so se lotili dela, resno preudariti in malo gledati tudi na okus ljudi.

Ko razmišljamo o vsem tem in še o drugem, se vprašujemo, kako dolgo je še do prve brezalkoholne restavracije v Trbovljah?

Trboveljski gasilci se radi izobražujejo, saj vedo, da jim bo znanje zelo koristilo

Zasavska mladina bo prarovalala

(Nadaljevanje s 1. strani)

akeje že v Tednu mladinskih delovnih brigad.

Centralna proslava bo v Trbovljah. V načrtu je, da bi se v Tednu mladinskih brigad srečala nogometna moštva, sestavljena iz bivših brigadirjev prve in druge trboveljske brigade. Na akademiji, ki se je bodo poleg brigadirjev udeležili tudi odrasli in ostala mladina, bo predvideno govoril član predsedstva CK LMS tov. Rudi Bregar. Na slovesnih akademijah v ostalih občinah bodo govorili bivši komandanti mladinskih delovnih brigad.

Ker okrajni komite LMS žal ne razpolaga z dokumenti, ki bi spominjali na mladinske delovne akcije, da bi lahko organiziral izložbe, je naslovil prošnjo na vse udeležence mladinskih delovnih akcij, da mu dajo na razpolago vse, kar spominja na mladinske delovne akcije. Marsikateri mladinec še vedno hrani dnevnik, ki ga je pisal na progi. Spet drugi hrani doma delovno obleko, v kateri se je prebijal skozi Vranduk. Udeleženci mladinskih delovnih akcij prav gotovo hranijo doma tudi slike, značke, legitimacije, diplome, pohvale itd.

Prepričan sem, da ne bo nikogar, ki ne bi bil pripravljen odstopiti vse to za razstavo, ki ima namen, da bi se tudi mladina, ki ni bila na mladinskih delovnih akcijah, seznanila z velikimi dejanji in uspehi mladine v preteklosti. Konec koncev pa gre za to, da rešimo pozabe vsak najmanjši dogodek s te velike ofenzive, ko se je mladina spoprijela z zaostlostjo.

F. S.

Občinski družbeni plan — najvažnejša naloga občine

(Nadaljevanje s 2. strani)

Isten predlog občinskega družbenega plana.

Do sedaj imajo le tri občine v okraju svoje referente za plan in ekonomske analize, ki bi morale opravljati to delo, čeprav imajo te referente predvidene v svojih organizacijskih shemah same je, da bo to delovno mesto čimprej zasledeno.

Glede na to, da je občinski upravni aparat strokovno-ekonomske še marsikje šibak, je priporočljivo, da občinski ljudski odbori pritegnejo k sodelovanju pri pripravih za družbeni plan tudi Društvo ekonomistov.

Priprava občinskega družbenega plana je danes za vse občine najvažnejša naloga. Dober družbeni plan bo lahko največ pripomogel k uspešnemu razvoju gospodarstva v občini.

Osnutki občinskih družbenih planov naj bi bili pripravljani do konca aprila, tako da bi bili lahko v začetku maja sprejeti na sejah občinskih ljudskih odborov.

Slavko Zule

Nad 50 gospodinjstvih tečajev je bilo letos v zasavskih vaseh. Mnogo so se naučile dekleta

so, da se v Sevnici pokuri 30 kub. metrov lesne smote v razdrobljenih odpadkih. Iz teh bi bilo mogoče marsikaj izdelovati, tako n. pr. furfurol, sulfatno celulozo za slabši papir in embalažno lepenco. Seveda bi za izdelovanje teh novih produktov potrebovali mnogo denarja. Zvezna sredstva so bila na razpolago že dvakrat, niso pa jih mogli izkoristiti, ker ni bilo zadostnih elaboratov pripravljenih. Zato so pri občinskem ljudskem odboru ustanovili Biro za rekonstrukcijo lesne industrije, ki bo proučeval njene probleme, se povezoval z zunanjimi sodelavci — strokovnjaki, pripravljali elaborate, ekonomske analize in načrte. V

Šanja bo mogoče rešiti le v etapah.

Komunalna uprava je prevzela 180 km občinskih cest, ki so v zelo kritičnem stanju. Glavne ceste bodo vzdrževali in zgradili potrebne propuste, da preprečijo hudournike.

V načrtu so tudi ostala cestna dela, tako n. pr. tlakovanje ceste Šmarje-Sevnica. Pred tem bo treba urediti kanalizacijo. Tudi na Bučki se bo stanje v dograditvi ceste Impolca-Bučka izboljšalo. Ko bo zgrajeno še vmesno cestnišče v dolžini 1,8 km, bo Sevnica zvezna z avto cesto na Krškem polju.

Najteže je v Sevnici dobiti stanovanje. Občinski prostori so v stari predpotopni zgradbi, ki

Zagorski gasilci so polagali obračun dela

Pred kratkim je bil v Zagorju prvi redni letni občni zbor občinske gasilske zveze, ki sta se ga poleg delegatov iz vseh področnih društev udeležila tudi predsednik Stane Nunčič in poveljnik OGZ Leo Koman. Žal pa politične organizacije in podjetja niso poslala, na občni zbor svojih zastopnikov.

Poročilo upravnega odbora je bilo bogato in tudi diskusija je bila plodna ter so delegati ob koncu sprejeli ustrezne sklepe za nadaljnje delo gasilcev. Kakor drugod, se je tudi na tem občnem zboru pokazalo, da je v gasilskih vrstah premalo mladine, saj je v vseh društvih občinske gasilske zveze vpisanih samo 52 mladincev in 63 pionirjev. Prav zaradi tega so na občnem zboru sprejeli sklep, da je treba pritegniti mladine v gasilske vrste posvetitvi posebno skrb, pri čemer naj pomagajo tudi ostale množične organizacije. Ugotovili so nadalje, da v gasilskih vrstah primanjkuje sposobnega poveljnškega kadra, kar pogosto kvarno vpliva na gasila v moralno-političnem pogledu in zaradi tega člani ne obiskujejo redno gasilskih vaj. Zato so sprejeli sklep, da bodo posvečali čim večjo pozornost strokovni in ideološki vzgoji vsega članstva. Vsi poveljniki, v kolikor še nimajo gasilske podčastniške šole, naj se šole v teku leta udeležijo.

Politična pripadnost članstva je urejena, kajti vsi gasilci so člani Socialistične zveze in velik del je vključen tudi v ostalih množičnih organizacijah. Odpravljena je tudi nazadnjaška miselnost, ki je bila v gasilskih vrstah zlasti v stari Jugoslaviji zelo vkoreninjena.

Lansko leto je gasilska sirena poklicala člane na pomoč petkrat. Pri teh požarih so gasilci očuvali okrog 5 milijonov dinarjev splošnega ljudskega in zasebnega premoženja.

Gasilska društva imajo težave s finančnimi sredstvi za gradnjo gasilskih domov in za preskrbo modernega orodja. Kakor doslej, se bodo društva tudi v bodoče sama trudila pri to lastnih denarnih sredstvih, vendar bo dolžnost občinskega ljudskega odbora, da vnese v proračun primeren znesek za

gasilstvo, prav tako pa je dolžnost ostalih gospodarskih podjetij, da materialno podpro gasilsko organizacijo, kajti le tedaj si bodo društva lahko preskrbevala nujno potrebno moderno gasilsko orodje. Sicer pa ni samo dolžnost gasilcev, da se uspešno uveljavljajo na požariščih, pač pa da store čim več, da do požarov sploh ne pride.

Ob zaključku so izvolili novi odbor, v katerega so ponovno izvolili za predsednika Franca Kluna, ki požirovalno dela v gasilskih vrstah že mnogo let.

C. C.

Gornji Avstriji leži blizu mesta Linz ob Donavi majhno mestce Mauthausen. Pred drugo svetovno vojno neznatno kraj Mauthausen je v zadnji vojni postal poznan po celim kontinentu. Nemci so si izbrali ta kraj za uničevanje ljudi napredne miselnosti. Kraj »Mauthausen« se danes ni in ne bo pozabljen ne samo pri Slovencih in Jugoslovancih, marveč pri vseh evropskih narodih.

Nekaj kilometrov od mesta Mauthausen leži taborišče Mauthausen, ki so ga prišli graditi že leta 1937. Nemci so imenovali to taborišče »Vernichtungslager« — torej uničevalno taborišče. Prvi interniranci v tem taborišču so bili Španci, ki so prihajali kot ujetniki iz španske državljanske vojne. Pozneje so v tem taborišču naseljevali tudi Žide in Avstrijce. Ti so gradili, kakor so nam sami pripovedovali, barako za barako ter velikansko obzidje, ki je obdajalo taborišče. V taborišče Mauthausen so prihajali pozneje tudi Čehi in Poljaki, meseca avgusta 1941. leta pa prvi Jugoslovani.

Vse taborišče KLM (Konzentrationslager Mauthausen) je na zunaj kazalo podobno lepo urejeno bivališču. Onstran visokega zidu je bila taboriščna pristava z zelenjavnim vrtom, njivami, sadovnjaki in vrtovi za živino, kar je oblastnikom prinašalo razne ugodnosti, ki pa jih jetniki niso bili deležni. Tudi skrbno obdelani nasadi okoli taborišča, ki so jih seveda obdelovali jetniki, so nudili lepo sliko ter »pričali« o skrbi in

MORIŠČE MAUTHAUSEN

Opomba: V pričujočem opisu hočem naše bralce v grobih obrisih spoznati z življenjem internirancev v

njihovi »dobri« prehrani in tako delati čast nemškimi organizacijam.

Prvi so prišli v taborišče Španci. Teh je bilo okoli 10.000. Z njimi so Nemci ravnali kot s klavno živino. Ti sinovi sončne južne dežele so nam pripovedovali zanimive stvari in dogodivščine o svojem prihodu v Mauthausen.

Med Španci je bil tudi neki Slovenec, ki je sodeloval v španski državljanski vojni. Nam je bil poznan po imenu Ciril Najbolj mi je ostala v spominu sledeča njegova izpoved:

»Nekega dne je prišel v naš blok znani »Lagerarzt« — taboriščni zdravnik Richter — in je z raportiranjem izbral iz vrst zdravih jetnikov »lepega stasi« tega jetnika Španca, ki je bil še pri močeh, ker ga življenje v taborišču še ni načelo. Zdravnik ga je vprašal, če ima še celo zobovje. Mislim, da ga je dobil v taborišču kakšno posebno dobro delo. Odpeljali so ga v ambulanto, ga z rentgenom pregledali in operirali: taboriščni zdravnik mu je vbrignil bencin v krvotok... Njegovo truplo so potem odpeljali v pet kilome-

trov oddaljeni lage. Guzen, kjer so pripravili skelet tega Španca. Ta okostnjak je potem kot »Prachtexemplar« krasil ordinacijsko sobo »gospoda« taboriščnega zdravnika...

Takih in podobnih dogodkov smo pozneje slišali še več.

NAŠI PRVI DNEVI V TABORIŠČU

Skupina približno 300 internirancev, ki je prispela meseca avgusta 1941 leta iz Jugoslavije v Mauthausen iz celjskih in mariborskih zaporov, o katerem transportu sem pred nedavnim pisal v »Zasavskem tedniku«, se je nastanila v bloku št. 19. Ta blok so Nemci imenovali »karantenski blok«.

Prvi dnevi v taborišču so minovali v medsebojnem pomenovanju in ugaljanju, ali bomo še kdaj prišli iz tega taborišča ali ne. Računali smo na konec vojne, o kateri ni nihče mislil, da se bo tako dolgo zavlekla.

»Blockältester« — starešina bloka — je bil mlad Nemec, kriminalni jetnik, ki je že prve dni surovo ravnal z nami. Mi-mogrede naj povem, da so vse vodilne funkcije v taborišču,

Delovanje Kmetijske zadruge v Loki pri Zid. mostu

Odkupljena jabolka leže v skladišču

V SKLADIŠČU IMAJO ŽE NEKAJ MESECEV NAD 1500 kg JABOLK, PŘIBLIŽNO 250 kg PA JIH JE ZGNILO — PRI CENI NOČEJO POPUSTITI — LANSKO JESEN SO ODKUPILI LE EN VAGON KROMPIRJA — PITALIŠČE ŽIVINE SE NI OBNEŠLO, SAJ IZKAŽUJE NAD 80.000 DINARJEV IZGUBE — SE SEDAJ NIMAJO UPRAVNIKA

Kmalu bodo tudi kmetijske zadruge v Zasavju polagale obračun svojega dela. Upravni odbori bodo dajali odgovor zadrugnikom, kako so gospodarili, kaj so napravili za večji uspeh kmetijske proizvodnje in hkrati sprejemali napotke za letošnje leto.

Tudi kmetijska zadruga v Loki pri Zidanem mostu se pripravila na svoj letni občni zbor. Poznavalci razmer v zadrugi menijo, da bo zadruga na nekatere stvari težko dajala opravičljiv odgovor.

Zakaj? So stvari, ki ne delajo čisti omenjeni zadrugi. Tam, kjer bi se morala najbolj pokazati njena vloga, ji je docela spodletelo. Odkup! Pri odkupu se je zataknilo. Ne le, da zadruga ni kdo ve kaj poskrbela za odkup tistih pridevkov, ki jih je ondot precej, marveč je še tisto, kar je odkupila, pustila propadati v skladišču.

Za jabolka gre. Sicer ne za veliko količino, vendar 1500 kg le nekaj pomeni. Omenjena jabolka je zadruga odkupila od okolinskih kmetov in do danes jih še ni uspelo vnovčiti. Med tem časom pa je v skladišču 250 kg že segnilo in gnijejo se naprej. Potrošniki v naših revirjih bi se morda vprašali, čemu zadruga ne pripelje jabolka na trg. No, v zadrugi pravijo, da so jih ponujali, pa niso našli zainteresiranih. (Malo verjetno). Kajpak pa v zadrugi menijo, da jih pod ceno ne dajo. Torej: bolje je, če gnijejo jabolka v njihovem skladišču.

In ne le to: menda se še ni pripetilo, da bi kmetje sedaj na pomlad predelovali jabolka v jabolčnik. Loški kmetje so k temu prisiljeni. Samo en kmet jih je predelal že 1500 kg. Vzrok: zadruga jih noče odkupiti.

Predsednik zadruga je v zvezi s tem dejal, da nosi pravzaprav krivdo, da leže jabolka v skladišču, odkupno podjetje »Posavje«, ki je v jeseni naročevalo zadrugi naj jabolka odkupi. Kasneje pa jih kljub urgencam niso hoteli sprejeti. V tem primeru pa bi zadruga morala sama najti kupca, saj je znano, da so samo naši revirji potrebovali tone jabolk. In ravno tu se kaže nemoč zadruga. Če ni mogla prodati 1500 kg jabolk in celo pustila, da jih je 250 kg segnilo, pomeni to, da je odpovedala pri najvažnejšem opravilu naših zadrug.

Pretleto jesen je zadruga odkupila pri kmetih le en vagon krompirja, ki ga je poslala v Zagorje. Lahko bi ga več, toda v zadrugi trdijo, da ni bilo pravega povpraševanja. Mislim, da naši rudarji še niso pozabili, da so morali celo sindikalne podružnice vzeti odkup krompirja v svoje roke.

V zadrugi so imeli do nedavnega pitališče živine. Odkupovali so živino, nato pa jo prodajali ljubljanskemu podjetju »Agrotehnika«, ki jo je izvažala. Nekaj časa je šlo, toda kmalu se je pokazalo, da to ne more, ker je »Agrotehnika« odku-

povala le dobro živino. Sedaj so pitališče opustili. Bilanca njegovega delovanja pa je nad 80.000 dinarjev izgube... Zadruga ima še trgovinski odsek s poslovalnicami v Loki in Razborju. Poleg tega pa še lesni in mesarski in čevljarški odsek. Trgovina deluje sicer nekoliko uspešneje, toda le v Loki, v Razborju pa ni najboljše. Sicer pa Ločani menijo, da tudi v Loki marsikdaj ne dobijo raznovrstnega blaga, zato mnogi kupujejo v Sevnici in Radečah.

Osnovno v loški zadrugi je to, da še danes nimajo upravnika. Za sedaj je predsednik nameščen in prejema plačo. Prav zato sami občutijo, da tako ni moč več naprej. Zavedajo se, da bi se z večjim strokovnjakom zadruga lahko bolj razvijala ne le z odkupom, marveč da bi tudi ostalo delo nemoteno potekalo.

Ni mogoče reči, da med loškimi zadrugami ni zanimanja za načrtno delo. Posebno na zadnjem sestanku so zadrugniki precej govorili o svojih letošnjih načrtih. Tako bi radi,

da bi vinograde spremenili v sadovnjake. Zavedajo se, da šmarnica ne gre v denar, in da se njihova vina ne morejo kosati z spodnjeposavskimi. Sadje pa bi lahko dobro prodajali. Sadjarski odsek bo poskušal letos obnoviti vsaj 5 ha sadovnjakov. Le-ta ima tudi škropilno ekipo, ki bo 140 zadrugnikom opravila koristno delo.

Pa tudi ostali odseki, predvsem živinorejski in poljedelski, bosta imela letos polne roke dela.

Končno in bistveno važno pa je to, da bi moral letošnji občni zbor temeljito spregovoriti o omenjenih nepravilnostih in pomanjkljivostih in jih enkrat za vselej odpraviti. Letošnja izkušnja jim bo verjetno dragocen opomin, da je tudi odkupna politika važen del celovitega delovanja zadruga, da pri tem ne gre le za dobiček, marveč za to, da bi naši industrijski kraji imeli prihodnje jesen dovolj kmetijskih pridelkov. Nov upravni odbor bo moral ubrati popolnoma novo pot, kajti le tako se ne bodo dogajale take napake kot letos. Zadruga ima vse pogoje za dobro delo. Verjetno bodo vsi odseki letos opravili vse svoje naloge. In na prihodnjem občnem zboru bodo lahko ugotovili, da je z vztrajnim delom mogoče doseči lepe uspehe.

Milan V.

Zaključek gospodinjstva tečaja v Zagorju

V začetku decembra so tudi v Zagorju organizirali gospodinski tečaj. Trajal je do 1. marca.

24 kmečkih deklet se je poleg gospodinjstva učilo še krojenja risanja, šivanja ročnega dela, poljedelstva in živinoreje. Skupni pouk je znašal 443 ur.

Poučevali so predavatelji zagorske gospodinske šole in kmetijski referenti OZZ.

Precejšnjo gmotno pomoč so tečaju nudili: Svet »Svoboda« in prosvetnih društev okraja Trbovlje, občina Zagorje, OZZ Krško in Kmetijska zadruga Zagorje.

Za zaključek so tečajnice minulo nedeljo pripravile kuharsko razstavo, katero si je ogledalo precej zagorjanskih gospodinj. Zaključka so se udeležili tudi predstavniki oblasti in množičnih organizacij Zagorja.

Perutninarji - pobite z naročilom čistopasemskih piščancev!

Za izboljšanje kokušereje je zelo pomembna izbira in nakup primerne pasme kokoši. Če večkrat smo pisali, da je za naše razmere — predvsem za kmečka gospodarstva — najprimernejša štajerska pasma. Zato to pasmo kokoši vsem našim kmetovalcem tudi priporočamo.

Več pozornosti šolskim vrtovom

Pred dnevi je imel Svet za šolstvo pri Občinskem ljudskem odboru Videm-Krško redno sejo, na kateri so obravnavali in sprejeli sklepe o dopolnilnih plačah ter pravilnik o hospitacijskih šolah.

Nato je sledila razširjena seja, na kateri je predaval okrajni šolski inšpektor tov. Rotman o družbenem upravljanju. Te seje so se udeležili poleg vseh predsednikov šolskih odborov tudi predstavniki društev prijateljev mladine, okrajnega sindikalnega sveta, društva učiteljev in profesorjev in zastopniki ostalih množičnih organizacij.

Na ozi kakor tudi na razširjeni seji so razpravljali med drugim o šolskih vrtovih. Svet je sprejel sklep, da morajo šolski vrtovi v celoti služiti v šolske namene. S pomočjo okrajne zadruga zveze bodo upravitelji šol izdelali načrt za sajenje različnih poljskih pridelkov, sadja, sočivja, trave in zelenjave ter delali poskuse za večjo rodnost. S tem sklepom so se strinjali tudi predsedniki šolskih odborov in izjavili, da bodo pri izvajanju programa nudili šolskemu kolektivu vse pomoč.

Ker večina vrtov ni bila dovolj gnojena, bodo stroški za začetna dela precej veliki. Nujno je, da priskočijo na pomoč kmetijske zadruge, ki z dostavo semen in umetnih gnojil lahko nekoliko ublažijo izdatke.

Spričo vedne večje potrebe po načrtnem sajenju v šolskih vrtovih je nujno, da se z deli prične takoj, da bo uspeh viden že ob koncu šolskega leta.

Mladina, ki bo posvetila del svojega prostega časa v šolskih vrtovih, bo vzbujala to delo in prihodnje šolsko leto se z večjim veseljem nadaljevala to lepo pionirsko delo. Če bodo šolski vrtovi dobro urejeni in negovani, bodo ostalim prebivalcem lahko za zgled.

Štajersko pasmo kokoši uvajati na področju Gorskoga Kotara, Like in Dalmacije.

Veliko pomagajo selekcijski postaji za perutnino pri izbiri in razmnoževanju čistopasemskih materiala — vzrejna središča za štajersko kokoš. To so posamezna gospodarstva, ki vzrejajo same štajerke, jih pravilno krmijo in negujejo. Rejska središča morajo skrbeti, da njihove čistopasemske kokoši ne križajo z ostalimi pasmami. Vodi jo pa tudi kontrola nesnosti (vsak večer zapišejo skupno število jajc) in spomlad poši-

Gozdarski ali lesni odseki pri kmetijskih zadrugah

Na vseh področjih gospodarstva in tudi v prosveti, v zdravstvenih ustanovah in drugje se družbeno upravljanje vse bolj pogloblja. Kot nevarna posledica takšnega družbenega razvoja se opažajo čedalje večji uspehi, pa naj se le-ti tičejo uspeha v dvigu proizvodnosti ali pa dosega boljših delovnih uspehov v navedenih ustanovah.

Tudi na področju gozdarstva se že dokaj dobro uveljavlja princip družbenega upravljanja, toda žal samo v gozdovih Splošnega ljudskega premoženja, medtem ko imamo v ne-državnih gozdovih več ali manj administrativno upravljanje, ki se odraža v izdajanjih sečnih dovoljenj, sečnih nalogov, nalogov za čiščenje gozdov, pogozdovanje itd.

Vsekakor bi bilo potrebno, da se odločanje o teh zadevah v večji meri prepusti samim gozdnim posestnikom, ki naj bi, združeni v gozdarskih odsekih pri kmetijskih zadrugah, vsa prej navedena dela plansko organizirali, izvajala pa bi se pod vodstvom gozdarskega strokovnjaka, ki bi bil nameščen v zadrugi.

Seveda s tem ni rečeno, da bi lahko predvsem sekali, kolikor bi hoteli. Plansko gozdarjenje bi ostalo isto kot sedaj, samo način izvajanja bi bil drugačen. Menim, da bo zadeva najrazumljivejša, če jo prikažemo na primeru: kmetijska zadruga osnuje gozdarski odsek in namesti gozdarskega strokovnjaka, ki bo ob določenem času

sklical zbor gozdarskih posestnikov s področja zadruga. Na tem zboru bodo razpravljali o potrebah za sečno lesa za sledeče leto, o potrebah obnove in nege gozdov pri posameznikih, o gradnji oziroma popravilu gozdnih komunikacij, o boljši izdelavi lesnih sortimentov, o njihovi prodaji itd. — v glavnem torej o celokupni gozdni in lesni problematiki. Na podlagi tega posvetovanja bi gozdarski strokovnjak izdelal plan sečne, gozdnogojitvenih del ter popravilu gozdnih komunikacij, katera bi predložil oblastnemu forumu v potrditev. Oblastveni forum pa bi s svoje strani tako pripravljene plane raznih gozdarskih odsekov pri zadrugah pregledal, vskladal s celokupnim okrajnim načrtom za gozdarstvo, t. j. izvršil potrebne popravke.

Tako potrjeni načrti bi se potem izvajali na ta način, da bi gozdni sklad finansiral vsa ta dela preko gozdarskih odsekov, ki bi poleg čistih stroškov proizvodnje zaračunavali tudi režijske stroške. Vsekakor pa je treba omeniti, da je temelj urejenega načrtnega gospodarjenja ureditveni elaborat, ki vsebuje podatke o zalogi lesa, o drevesnih vrstah po debelinah razredih, o potrebah za čiščenjem in pogozdovanjem, za vsakega posestnika posebej. Zato bo tudi ena prvih nalog gospodarskih odsekov po zadrugah, da bodo izvršili taksa-cijska dela in izdelali elaborat pod vodstvom odseka za taksa-

cijo pri upravi za gozdarstvo OLO.

Da pa bi delo vseh teh gozdarskih odsekov koordinirali, je vsekakor nujno potrebno, da se pri OZZ ustanovi odbor za pospeševanje gozdarstva, ki naj bi imel stalno nameščene dva do tri gozdarske strokovnjake in vsaj eno administrativno moč. Nekateri okrajni tako organizirajo v privatnem sektorju gozdarstva že urejajo, zato upravni odboru priporočamo, da tudi v našem okraju začnemo s formiranjem odsekov.

Inž. F. U.

Statistični drobiž

Glede naravnega gibanja prebivalstva v novem okraju Trbovlje prednjači občina Hrastnik. Če vzamemo povprečje okraja kot 100, je indeks za občino Hrastnik: rojstva 119, smrti 76, poroke 112. Torej največ rojstev in porok in najmanj smrti, zato največji naravni prirastek.

V zadnjih letih je prebivalstvo občine Hrastnik naraslo za 6%, prebivalstvo občin Trbovlje in Zagorje za 3%, medtem ko se prebivalstvo ostalih občin okraja Trbovlje komaj zaznavno manjša.

Po zadnjih razpoložljivih podatkih sodeluje v organih družbenega upravljanja v okraju Trbovlje (ljudski odbori, sveti, komisije, krajevni odbori) 2233 državljanov ali 3% vseh odraslih ljudi v okraju. Od tega je v občinskih organih 1870, v okrajnih organih pa 363.

Poglejte, koliko jih je...

Pripomniti pa moramo, da se štajerke na kmečkih dvoriščih, kjer so svobodne, veliko bolje obnesejo kot na selekcijskih postajah, kjer imajo omejene izpuste.

Da bi to pasmo kokoši lahko čim bolj razširili, je OZZ Krško na selekcijski postaji v Selah uredila tudi umetno valilnico.

Ta valilnica je v lanskem letu razposlala preko 6500 čistopasemskih piščancev. Letos pa bo to kapaciteto še povečala.

Cena piščanca je 60 din za vsakega. Naročila zanje zbiraajo vse kmetijske zadruge. Zadnji rok za prijavitev je 31. marca 1956.

Kasnejših naročil valilnica ne bo mogla upoštevati. Za piščance se namreč zelo zanima tudi sosedna Hrvaška, ki namerava

M. M.

pa to edini izdatki; bivšim lastnikom je bilo treba premogovnikom odplačati, kar so bili drugi veliki izdatki. Ob tem je nastal skrajni nekak anomalien položaj na ta način, da so bivši lastniki premogovnikov, ki so se z nacionalizacijo znebili skrajno zastarelih obratov, z odkodnimi za premogovnike zgradili moderne industrijske obrate v tistih področjih industrije, ki ni nacionalizirana in iz katerih vlečejo sedaj masne profite.

S tako izredno velikimi investicijami in odkodninskimi stroški obremenjena premogovna industrija seveda ni v stanju dati tistim rudarjem po težini dela prireditelnih mezd glede na ostalo industrijo; kot posledica takšnega stanja opazimo, da letno zapusti delo v premogovnikih v Angliji preko 60.000 rudarjev in se zaposli v drugih, lažjih vrstah industrije. Plače v metalurgiji so precej boljše kot v rudarstvu, najvišje pa so plače pristaniških delavcev. Konec lanskega leta je sindikat rudarjev sicer dosegel pri vladi zvišanje plač za rudarje, vendar tudi to zvišanje v primeri s plačami v drugih industrijah še ni zadostno. Problem rudarskega naravnega bogastva postaja kritičen, ker nihče več ne delat v rudnikih. Problem so hoteli lanske leto rešiti z importacijo tujih delavskih moči, predvsem iz Italije.

(Nadaljevanje sledi)

Ing. Jože Sedlar:

Nadaljevanje)

Vtisi z ekskurzije jugoslovanskih rudarjev po Angliji

Med naslednjimi filmskimi črticami so bile nepozabna »Pomlad v Benetkah«, kjer so bile prostorska predstava in naravne barye tako popolne, da bi lahko odtrgal oleandrove cvetove, ki so se sklanjali čez zidove nad kanali, nadalje »Bikoborbe v Granadi« in »Parada škotske vojaške godbe na gradu nad Edinburgom«. V pogledu prostorskega zvočnega efekta pa sta bili posebno zanimivi črtice, od katerih je ena predstavljala bogoslužni obred v neki anglikanski katedrali, druga pa nastop dveh zborov »Wiener Sängerknaben« v parku Schönbrunn na Dunaju. V treh velikanskih cerkvenih ladjah je izmenično pelo pet nevkskih zborov, in to moški zbor, ženski zbor, mešani zbor, fantovski zbor in dekliški zbor. Pri petju si jasno razložijo, iz katere ladje prihaja petje, poleg tega pa so bili tudi neverjetno popolno interpretirani odmevi petja v ostalih dveh ladjah.

Šönbrunnu se ti je zbor, ki je pel, tako približal, da si se na stolu kar okrenil proti njemu. V drugem filmu so prikazovali početne zabave na Floridi. V parkih ob obali, ki so bili prepreženi z vodnimi rokavi, preko katerih so držali mostički v kitajskem slogu, so plesale in se preletavale ameriške girs v plesnih oblekah, nato v kopalnih oblekah poskakale v vodo in izvajale vrstolomne akrobacije na vodnih smučeh skupaj s fanti. Slednje so nastopili motorni čolniki, ki so tekmovali v skakanju čez zapreke. Čoln se je pognal čez del parka v sredini v d.ugi rokav, skakal čez ogenj in lesene zapreke. Tu je bil zopet posrejen izbrablen plastični efekt, da se je čoln pognal v gledališko dvorano...

V zadnjem delu filma so prikazali prirodne zanimivosti Amerike, posnete iz letala in helikopterja. Ob petju združenih moških in ženskih pevskih zborov ob koncu filma, ki so »utirali« »America, America«, se

ti je zdelo, da se potapljaš v gostem morju zvoka, ki te vsega obdaja...

Edino, kar te pri gledanju cinerame moti, so vijoličasti pasovi, ki so sicer ozki, med svetlobnim poljem enega in drugega projektorja na filmskem platnu, kar malce razbija celotno sliko.

V INDUSTRIJSKIH IN RUDARSKIH CENTRIH ANGLIJE

Zapustili smo London. Potujemo v industrijske in rudarske centre, med morje dimnikov, šahinjske stolpe in plavžev.

Angliška premogovna industrija se bori v zadnjih letih z zelo resnimi težavami. Prodnost je v takšni meri nezadostna, da morajo letno uvažati za 30 milijonov funtov premoga, v lanskem pa celo za 60 milijonov funtov. Premog uvažajo večinoma iz Poljske. Država, ki je pred vojno producirala za eksport, mora sedaj premog v precejšnji meri množično uvažati. Vzrokov za takšno deficiente stanje je več: po vojni so bili namreč premogovniki v celoti nacionalizirani, država pa je prevzela od privatnih lastnikov precej žalostno dedščino. Premogovniki so bili zastareli, brez mehanizacije, strojne naprave so bile izrabljene, metode odkopavanja pa skrajno primitivne. Resnici na ljubo moram

priznati, da nam Angleži pri razkazovanju svojih premogovnikov niso ničesar skrivali. Da dobimo realno sliko o njihovih premogovnikih, so nam pokazali najmoderneje urejene premogovnike, pa tudi skrajno zastarele. Kot morda zanimivo ilustracijo naj navedem, da najdes kopalnica le na novo odprtih in večinoma na vojni moderniziranih premogovnikih. Rudarji so se namreč kopali in umivali doma, kar pa delajo tudi še danes. Po opravljenem delu v jami pa so neprimerno bolj črni in umazani kakor rudarji v naših bazenih, ker je angleški premog izredno drobljiv in prašljiv in se zaje v kožo.

Po vojni je pa na drugi strani rastla nova industrija najrazličnejših sodobnih panog kakor gobe po dežju. Vsa ta nova industrija je potrebovala novih, dodatnih količin premoga in koks.

Država je našla edini izhod iz zagnanega položaja v modernizaciji in mehanizaciji premogovnikov ter v uvedbi sodobnih odkopnih metod, kar bi nam povedo do boljše izrabe kapacitet premogovnikov in povečanje proizvodnje.

Država je izdala do sedaj za modernizacijo in mehanizacijo premogovnikov in za odpiranje nekaterih novih jamskih obratov velikanske vsote denarja. Niso

vendar so se angleški rudarji temu uprli, saj že sedaj dela po angleških rudnikih v večini primerov le 20 odst. Angležev.

Drug akuten problem, ki morda angleške premogovnike, pa je izredno pomanjkanje rudarskih strokovnjakov, predvsem inženirjev. Za študij rudarstva dajejo Angleži domačinom krasne štipendije, vendar tudi v to mladina ne ugrizne. Res pa je, da je uprava nacionalizirane premogovne industrije napravila v prvih letih po vojni v vprašanju inženirskega kadra nekaj hudih napak, ki se sedaj mačujajo. Nadzorniki in predelovalci, večinoma še celo brez šole, so se namreč pod gestom, da ne potrebujejo inženirje, vrnili na komandne položaje po premogovnikih in na teh položajih ostali. Hitre remedure pa so v takšnem položaju težavne, in tudi nameščanje nemških inženirjev, ki jih že precej srečaš po rudnikih, ne predstavlja rešitve. Zanimivo v tem pogledu je to, da predvsem sindikalna vodstva zahtevajo na rudniške strokovnjake in inženirje, ker je sedanjí vodilni stari kader, sestojel predvsem iz bivših predelavcev, še prejet s sistemom in metodami dela in ravnanjem z delavci iz predvojnih časov kapitalističnega lastništva rudnikov.

(Nadaljevanje sledi)

ŠIROM PO ZASAVJU

ZAGORJE

»SVETI PLAMEN« NA ZAGORSKEM ODRU. — Po dveh uspešnih gostovanjih na Izlakah in Mlinšah je gledališka družina topliške »Svobode« minulo nedeljo uprizorila igrano »Sveti plamen« tudi na zagorskem odru.

Treba je povedati, da je topliška gledališka skupina zelo mlada. Le nekaj je med njimi igralcev, ki nastopajo že več let. Ostali so šele dvakrat, trikrat nastopili. In ti zadnji so ravno v omenjenem delu pokazali vztrajnost in voljo postati dobri amaterji na naših odrih. Nekateri imajo tudi režiserski tečaj, kjer bodo dobili potrebno znanje za svoje nadaljnje delo. Prav bi bilo, da bi v topliški delavski skupini začeli misliti še na mladinski odbor. Želimo, da bi igralci tega društva razveselili Zagorjane še s kakim novim delom.

USPELO PREDAVANJE. — Ob zaključku gospodinskega tečaja v Zagorju je Kmetijska zadruga organizirala predavanje o perutninarstvu. Predstavnica Okrajne združene zveze je zbranim gospodinjam in dekletom v več kot dvehurnem predavanju, ki je bilo spremljano s skioptičnimi slikami, povedala mnogo zanimivih in koristnih nasvetov, kako bolje in smotrnejše rediti kokoši in druge domače živali. Prisotni so izrazili željo, da bi v bodoče Kmetijska zadruga priredila še več takih predavanj.

OBCNI ZBOR ZVVI ZAGORJE-CENTER. — V nedeljo so se v kino dvorani v Zagorju zbrali vojni invalidi središča na svoj letni občni zbor.

Uvodoma je predsednik invalidske organizacije naglasil, da se je invalidska organizacija prizadevala izboljšati življenjske in druge pogoje vsem invalidom na področju Zagorja. Predsednik je omenil še drugo dejavnost invalidov, kakor n.

ČATEŽ

GLEDALIŠKA IGRA. — Preteklo nedeljo so dekleta, ki obiskujejo tečaj RK, priredile v počastitev Dneva žena K. Brenka tridejansko »Mačeha in pastorka«.

Vsi sodelujoči, zlasti pa učiteljica Verbotnova, ki je igro režirala, so vložili mnogo truda v priprave, zato je prireditelj tudi prav dobro uspešna.

SEVNICA

SEVNIŠKI TELOVADCI tudi preko zime niso mirovali. Nekateri je pritegnil sneg in smuč, drugi pa so pridno zabavali v telovadnici in se zabavali po svoje. Takoj ko je ponehal mraz, je v telovadnici še bolj zaživelo. Redno so začeli trenirati vsi oddelki in se pripravljati na najbližja telovadnja in nastope.

RAZGIBANOST GIMNAZIJSKE MLADINE. — Dijaki nižje gimnazije v Sevnici so zaživeli letos čisto drugačno življenje kot ostala leta, saj se nobeno leto ni bilo čutilo toliko razgibanosti in izvenšolskega dela kot letos. Ustanovljeni so bili gledališki, fizični, matematični,

folklorni in še drugi krožki, ki jih vodijo dijaki sami. Profesorje se poslužujejo le takrat, kadar so potrebni kakšnih nasvetov.

Pohvalna je ustanovitev folklorne skupine, ki bo naštetila narodne in druge plesne in tako pripomogla še k večji razgibanosti na kulturnem področju.

Proti koncu leta bodo gimnazijci izvedli samostojen koncert in prikazali sevnikiškemu občinstvu zanimivo igrano »Jurček«.

Za to razgibanost ima največji zaslug pionirska organizacija, ki je znala pritegniti mnogo dijakov h kulturnemu delu.

JAGNENICA

V soboto zvečer se je v prostorih osnovne šole na Jagnjenici sešla mladina, da bi ustanovila mladinski aktiv. Sestanek so se udeležili tudi predstavniki okrajnega in občinskega komiteja LMS, osnovne organizacije mladine v Papirnici in osnovne organizacije ZK.

O nalogah Ljudske mladine je govoril sekretar okrajnega komiteja, v razpravo pa so posegli tudi predsednik občinskega komiteja mladine v Radečah, upravitelj osnovne šole in drugi. Vsi so poudarili, da je ustanovitev organizacije Ljudske mladine na Jagnjenici potrebna in da se vesele njenega rojstva.

To pravzaprav ni nekaj novega, kajti že pred leti so imeli

mladinsko organizacijo, ki pa je zaradi slabega dela zaspala.

Velik zanos mladine, njena pripravljenost, da aktivno poseže v vsa področja družbenega življenja in program dela, ki ga je mladina sprejela, govore, da se to ne bo več ponovilo.

Na koncu je mladina izvolila mladinsko vodstvo, ki prav tako daje upanje, da bo mladinska organizacija zaživela polno življenje.

Pred kratkim je bila na Jagnjenici pri Radečah priručna slovesnost. Udeležence pletilskega tečaja so priredile lepo razstavo, na kateri so pokazale, kaj so se na tem tečaju naučile.

Za razstavo je vladalo med domačini precejšnje zanimanje in so se o njej vsi pohvalno izrazili. V popoldanskih urah se je zbralo v osnovni šoli poleg tečajnic tudi precej staršev deklet in ostalih, ki so se po kratki slovesnosti, posvečeni prazniku, 8. marca, ob zvokih vaške harmonike veselo zavrtili.

Uspešen pletilski tečaj, ki se je začel 13. decembra, je obiskovalo 26 mladink.

ELEKTRIKO BI RADI. — V okolici Starega gradu je v vas Vrbin. Tamkajšnji ljudje si že nekaj let močno žele električno luč. Nekaj so v zvezi s tem že napravili, drugo pa upajo, da bodo, če bo le mogoče, še storili v kratkem. Želimo jim, da bi v svojem prizadevanju uspešili.

N. J.

Industrijska proizvodnja v Zasavju

Industrijska in rudarska proizvodnja je bila v letošnjem februarju v Zasavju za 8,8 odst. večja kot v februarju lani in za 17 odst. večja kot v februarju 1954. Ker je število zaposlenih v letošnjem februarju le za 4 odst. večje kot v istem mesecu lanskega leta, vidimo, da je produkcija skoraj za 5 odst. boljše kakor pred enim letom. To je zahvaliti predvsem povečanju nekaterih proizvodnih kapacitet (Tovarna celuloze in roto papirja v Vidmu-Krškem, termoelektrarna Trbovlje itd.).

Proizvodnja pa so v prejšnjem mesecu ovirale vremenske nepravilnosti in pomanjkanje električne energije. Konec februarja je bilo v industriji in rudarstvu našega okraja zaposlenih 13.866 delavcev in uslužbenecov. Podjetja pričakujejo, da bo proizvodnja v mesecu marcu za 5 odst. večja od februarjske.

G. S.

ZABUKOVJE

GOSPODINSKI TEČAJ. — Navadno se prireajo v zimskem času razni tečaji. Tudi pri nas je bil od januarja dalje gospodinski kuharski tečaj. Obiskovalo ga je redno 24 deklet, ki so si želela pridobiti znanje za svoje samostojno gospodinsko delo.

Tečaj je poizrtvalno vodila tov. Vrtačnikova. Zaključek je bil 11. marca. Dekleta so za ta dan pripravila lepo razstavo kuharskih in ročnih del. Pohvalno na razstavi je bilo to, da so dekleta razstavila le izdelke, ki jih zmorejo sama napraviti doma.

V popoldanskih urah pa so dekleta priredila pisan kulturni spored, ki ga je obiskalo mnogo ljudi. Po sporedu je sledila prosta zabava s srečolovom. — Dekletom želimo, da bi v tečaju pridobile znanje ohranila in ga tudi izpopolnila.

Omenimo še, da polovica deklet, ki so obiskovala kuharski tečaj, obiskuje tudi tečaj Rdečega križa. Tečajnice marljivo prihajajo na predavanja, ki se bodo končala v začetku prihodnjega meseca. Tudi ta dekleta bodo pripravila ob zaključku kulturni program, pri katerem bo sodelovala tudi igralska skupina iz Zabukovja.

GLEDALIŠNIKI V ZABUKOVJU. — Igralska skupina v kraju je zelo marljiva. Od meseca decembra je naštetila

že dve igri in sicer »Poslednja moža« in »Vdovo Rošinko«. Zadnja igra bodo ponovili 8. aprila. — Gledališniki v Zabukovju so si že dolgo želeli, da bi imeli ličen oder. Želja se jim je končno le izpolnila. Oder so si uredili v šolskem razredu, ki daje razredu lep izgled in ne moti šolskega pouka. Poleg odra so si igralci uredili tudi garderobo Z odrom imajo igralci veselje. Ščasnoma bo treba misliti še na izboljšanje kulise.

K pripravi odra sta pomagala z denarnimi sredstvi Ljudska prosveta bivšega krškega okraja in LP okraja Trbovlje, za kar se jima KUD v Zabukovju ob tej priložnosti zahvaljuje. Gledališniki obljubljajo, da bodo še v naprej delavni, kakor so bili do sedaj.

K. L.

Radeče

O DELU PLANINSKEGA DRUŠTVA. — Čeprav o delu Planinskega društva v Radečah v širši javnosti ni skoro nič slišati, le-to ni slabo. Nasprotno — lahko bi celo rekli, da je v mnogih pogledih zelo zelo dobro. Pogledimo na kratko delo radeških planincev v preteklem letu.

Društvo je lansko leto uspelo dvigniti število članov za 44, tako da je v društvu sedaj 162 planincev. Lansko leto so v društvu precej razmišljali o zgraditvi planinske postojanke, ki naj bi bila ob vznožju Velike Kozjale ali pa na Lovrencu. Sprva so bila v zvezi z gradnjo doma deljena mnenja, končno pa so se le odločili pričeti s postavitvijo planinskega doma.

Društvo je lansko leto priredilo uspeh Planinski teden, njegov markacijski odsek je pa zaznamoval več planinskih poti, poleg tega pa so člani napravili več skupinskih izletov in še to in ono.

Planinsko društvo v Radečah želi letos prirediti še več zanimivih izletov, pritegniti v svoje vrste nove člane, zlasti pa mladino, po svojih močeh bo nadalje pomagalo tudi pri gradnji Planinsko-lovske-ribskega doma »Zlatorog« v Ljubljani itd.

Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen tov. Koselj.

GLASBENA ŠOLA V RADEČAH. — V Radečah so ustanovili Glasbeno šolo leta 1950. Šele pet let je minilo, odkar uspešno dela, pa se že zdi vsem

prebivalcem nepogrešljiva. — Danes šteje ta šola 35 učencev in sicer 23 klaviristov in 12 violinistov. Mlade ljubitelje glasbe — violiniste vodi tovariš Zdravko Jager iz Trbovelj.

Brežice

Celjski gledališniki spet v Brežicah. — Meseca januarja so celjski gledališniki gostovali v Brežicah s Shakespeareovim »Othello«, v ponedeljek, dne 26. t. m. pa nameravajo Celjani uprizoriti v Brežicah dramo »Gloria«, ki jo je napisal hrvaški pisatelj, Dalmatincev Ranko Marinković.

Uprizoritev te drame obeta biti lep kulturni užitek. Predstava bo popoldne in zvečer.

SENOVO

Sveti potrošnikov. — Tudi na Senovem se vse bolj občuti potreba po ustanovitvi potrošniških svetov. Glede na veliko število potrošnikov, zlasti v samem rudarskem centru, bi formiranje takšnih svetov in njihovo sodelovanje v trgovini brez dvoma mnogo koristilo.

V senovski občini bi se v glavnem osnovali sveti potrošnikov na Senovem in v Brestanici, kjer je tudi največ potrošnikov. Predvideno se bodo ti sveti pričeli formirati še ta mesec.

Ob zaključku tečaja...

Videm-Krško

»NOCOJ JE LEP VEČER...« Videmski pevski oktet »Kremen«, ki deluje v okviru »Svobode« v Vidmu-Krškem, je v soboto prvič nastopil v letošnji sezoni s samostojnim koncertom pod naslovom »Nocoj je lep večer...«

Pevski spored je obsegal umetne, narodne in koroške pesmi. Prijetno smo bili presenečeni nad izvajanjem okteta, ki je pod večjim vodstvom tov. Strmčnika naštetil vrsto novih slovenskih pesmi.

Že nekaj let smo bili vajeni poslušati videmske pevce, ki so nam vedno znova pripravili kakšno presenečenje. Tudi tokrat nismo bili razočarani. Solo petje Henrika Uršiča je bilo vrhunec sobotnega večera.

Dokaz, da prebivalci Vidma-Krškega cenijo svoj oktet in upoštevajo njegove sposobnosti je bila v soboto polna dvorana poslušalcev, ki so pevce nagradili z burnim aplavzom tako, da so morali nekaj pesmi ponoviti.

Podobnih prireditev in koncertov si domačini še žele in upajo, da jih bo oktet spet kmalu iznenadil s kakšnim lepim večerom.

ZAKAJ TAKO?

Tovariš uredniki! Nedavno popoldne sva si z ženo ogledala v kinu v Vidmu-Krškem film »Grof Monte Christo«.

Nemalo sva se začudila, ko sva videla, da je dvorana nad polovico zasedena od otrok v starosti od 8 do 16 let. Nekaj pa jih je bilo celo mlajših.

Jaz sam in tudi drugi smo se vpraševali, čemu piše potem ob vvodu v kino: »Vstop mladini pod 16 leti prepovedan!«

Kdo je tu poklican, da napravi red? Poleg staršev gotovo tudi učiteljsko ali celo množične organizacije.

Prosim, da objavite prednje, če mogoče, v vašem listu, da

bodo odgovorni činitelji obveščeni o tej nepravilnosti.

F. Juršec, Videm-Krško

O PISMONOŠIH

Prejemniki pošte, pokojnin in časnikov v občini Videm-Krško so že nekaj časa nezadovoljni s tamkajšnjimi pismonoši. Naš bralec nam piše, da se jim že ne ljubi iti v kakšno stransko vas, če je le malo več blata in zato rajši puste pošto, za celo vas pri kakršni koli hiši.

Prav bi bilo, da bi tudi to že enkrat za vselej prenehalo. Pismonoše naj se prav tako kot vsi ostali zavedajo, da je moralna dolžnost vsakega delovnega človeka, da delo in naloge, za katero je pooblaščen, izvrši vestno in v redu.

A. J.

Leskovec

»MRAK« V LESKOVCU PRI KRŠKEM

Prosvetno društvo v Leskovcu, ki ima že dolgoletno tradicijo, se je pred nedavnim predstavilo z uprizoritvijo Petrovičeve drame »Mrak«.

Pedstava te precej zahtevne igre, ki jo je režiral tov. Leopold Pirč, je v celoti uspešna.

Prebivalci si žele, da bi jih člani gledališke družine še večkrat razveselili.

BUČKA

POUČNI TEČAJI. — Na Bučki je bilo v zadnjem času precej živahno. Vsa društva in organizacije marljivo delajo. V vasi pa so imeli tudi dva tečaja. Smučarskega za pionirje so izvedli že pred tedni, ko je bil še sneg, tečaj RK pa so zaključili pred kratkim. Pionirji so pod vodstvom svojega učitelja tov. Drčarja precej pridobili na znanju v smučanju. Tečaj Rdečega križa so obiskovala skoro vsa dekleta in so se v njem naučila marsikaj, kar jim bo koristilo v življenju.

Poleg teh dveh tečajev so imeli na Bučki tudi enotedenski kuharski tečaj, ki je prav tako uspeš.

MNOŽIČEN SESTANEK. — Pred nedavnim je bil v osnovni šoli množičen sestanek, ki se ga je udeležil tudi tov. Lipovšek iz Sevnice. Na njem so razpravljali o novih davkih in o

taksah, seznanili so se pa tudi o pomenu potrošniških svetov, ki so ga ob tej priložnosti izvolili.

PROSLAVA DNEVA ŽENA. — Praznik žena, 8. marec, so praznovali tudi na Bučki. V Zadrugnem domu so imeli slavnostno proslavo, na kateri so nastopili pionirji z deklamacijami in petjem, mladinci pa so uprizorili dvejeanko »Zupanova Mica«. Igra je uspela.

Kot poročajo, se pripravljajo že tamkaj na 1. maj. Med drugim bodo gasilci uprizorili igro »Glavni dobitek«.

DELO RDEČEGA KRIŽA. — Na Bučki je delo RK precej razgibano, posebno sedaj, ko delijo hrano in obleko bolnim in socialno ogroženim ljudem. Članarina za letošnje leto je že pobrana. Podmladek RK je v vasi precej številen.

M.

VIHRE

11. marca je bil na Vihrah na Krškem polju stanelek SZDL, katerega se je poleg domačinov udeležil tudi predsednik LO Videm-Krško tov. Stane Nunčič.

Tovariš Nunčič je zbranim obrazložil našo novo gospodarsko politiko. Vsi so se strinjali z novo gospodarsko smerjo v državi, razumljivo jim pa ni, zakaj so umetna gnojila pri nas tako draga, da so kmetom tako rekoč nedostopna.

Vihračani so ob tej priložnosti izrekli željo, da bi radi imeli nekatere v bližini Vihre trgovino, katere bi se posluževali prebivalci Mrtvica, Bregov in Vihre. Najbližja trgovska poslovalnica je sedaj v Leskovcu. To se pravi, da morajo za vsako najmanjšo stvar hoditi 6 km daleč.

Vihre, Mrtvice in Brege so danes nadalje edine vasi na Krškem polju, ki še niso elektrificirane. Na elektrifikacijo se prebivalci teh krajev pripravljajo že od leta 1948, vendar se rešitev vprašanja ne

zgane z mrtve točke. Tudi nepeljavne drogeve imajo že pripravljene.

Množičen sestanek Socialistične zveze na Vihrah je dobro uspel. Takih sestankov bi bilo treba v teh krajih še več, da bi bili ljudje o vsem dogajanju na tekočem, kajti zaostalost je tukaj še precejšnja.

Mokrice

Pred dnevi so v Mokricah zaključili gospodinski tečaj, ki ga je priredila KZ Jesenice na Dolenjskem. Tečaj je obiskovalo 31 deklet. Nekateri izmed teh so hodile na tečaj tudi po 5 km daleč. Pouk je trajal 225 ur in so dekleta predelala vso snov, ki je v programu gospodinskih tečajev. Kljub vremenskim neprivikam (huda zima) je tečaj v redu potekal in so se bodoče gospodinje na njem mnogo naučile.

Tudi starši se spoznali, da so njihovim otrokom, taki in podobni tečaji potrebni.

Trbovlje

PREDAVANJE LJUDSKE UNIVERZE. — Pretekli teden je priredila Ljudska univerza pri »Svobodi-Trbovlje II« predavanje o spolnih boleznih. Predaval je dr. Milan Betetto. Obisk je bil zadovoljiv.

GLEDALIŠKA PREDSTAVA. — Pred dnevi so gostovali gledališniki »Svobode-Zasavje« v Domu »Svobode II« v Zg. Trbovljah, kjer so z uspehom uprizorili lansko leto naštetirano Golarjevo »Vdovo Rošinko«.

KONCERT DELAVSKE GODBE. — V soboto zvečer je bil v Delavskem domu v Trbovljah koncert Delavske godbe na pihala »Svobode-Center«. Godbeniki so pod taktirko Toneta Hudarina izvajali domače in tuje skladbe, med njimi Mozarta in Puccinija. Nastopili so mladinska godba in starejša, solo klarinet in kvartet.

Koncert je, kakor smo slišali, odlično uspel.

Z LUTKAMI SO JIH RAZVESELILI. — Pred kratkim ustanovljeno Lutkovno gledališče »Svobode-Dobruša« je v nedeljo gostovalo v Zg. Trbovljah, kjer je v Domu »Svobode II« razveselilo tamkajšnje pionirje in cecilbane.

— — —

Izreden uspeh trboveljskih telovadcev. — V nedeljo, 18. t. m. je bila v Ljubljani izbirna tekma članov I. razreda za republiško reprezentanco, ki se bo 1. aprila pomerila v telovadbi s telovadci LR Hrvatske.

Tekmovanja sta se udeležila tudi člana trboveljskega »Partizana« Ivan Trugar, ki si je priporil 1. mesto, in Zvone Hodnik, ki je v hudi konkurenci dosegel 5. mesto.

KULTURNO-PROSVETNI

Le enotni in združeni okrog SZDL bodo uspeli

Nekdaj razvito družbeno življenje je v Dobovi popolnoma zamrlo — Dramska sekcija kulturnega društva študira že več mesecev igrati, ne more pa je uprizoriti — Tudi „Partizan“ je brez prostorov in ni še imel občnega zbora

Prav živahno so se člani SZDL v Dobovi sprostiti na nedavnem množičnem sestanku vseh organizacij in društev, na katerem so obravnavali važna in pereča vprašanja v družbenem življenju v Dobovi. Na sestanku je spet prišla do izraza njihova revolucionarnost, ki jih je prevajala nekako, vendar je njihova borbenost v zadnjem času močno popustila. Na tem množičnem zborovanju so člani Socialistične zveze razpravljali o referatu tov. Staneta Kavčiča o potrebi dela z našo mladino.

V Dobovi je opaziti nevednost kulturnih in ostalih društev v kraju, predvsem pa v TVD „Partizanu“. V razpravi na tem sestanku pa je tudi nepoznavalec razmer v Dobovi kmalu opazil, kje so vzroki tega mrtvila. V kraju ima edino dvorano za kulturne prireditve v Zadužnem domu, ki ga upravlja KZ. Vodstvo zadruge pa daje prednost predstavam kinematografa in raznim plesnim prireditvam, medtem ko v Zadužnem domu za mladino v Dobovi, ki se je mesec pripravljala na uprizoritev naštudirane igre, ni prostora. Prav tako ni v Domu prostora za „Partizana“, ker mu zadruge ne daje prostorov za telovadbo. Na tisoče in tisoče izgovorov najdemo člani upravnega odbora KZ Dobova z upraviteljem na čelu, da odrežejo prošnjam delavne mladine, ker imajo pred očmi le dobicek, vsa ostala dejavnost na predne mladine pa jim je spričo tega dragovrstnega pomena.

Mnogo pikrih besed je padlo na račun upravnika zadruge, ki s svojim zadržanjem zavira delo naprednih organizacij in društev v Dobovi. Mladina v Dobovi je bila po osvoboditvi močno razgibana, danes pa tam kaj ni mladinskega aktivna. Težavno je delo mladine v Dobovi: na eni strani se mora boriti za prostore, na drugi strani pa spet proti nekaterim staršem, ki so mnenja, da je delo v društvih, pa naj si bo v kulturnem ali telovadnem, odveč. Položaj mladine je v Dobovi pravi pravzaprav žalosten — doma ne dobe prostorov za igre in za folklorno skupino, ko pa so gostovali v sosednjih krajih s svojimi prireditvami, so jih vabili, naj se pridejo. Skratka: dvorana KZ v Dobovi je na razpolago le za kino in za ples, za kulturno in telesnovzgojno delo pa ne.

Kaj bi bilo torej najboljši? Pravilno bi bilo, da bi bil ta dom v Dobovi Dom Socialistične zveze, ki naj bi ga upravljala ta množična organizacija in vprašanje uporabe prostorov bi bilo rešeno. Prav nič ne bi imeli proti temu, da Dom upravlja KZ, vendar mora imeti njen upravni odbor potrebno razumevanje za kulturni razvoj in napredek kraja.

Prav žalostno je v Dobovi nadalje, da v kraju obstaja TVD „Partizan“, vendar samo na papirju. Res pa je, da bi tega ne mogli trditi, če bi bil upravni odbor v svojih zahtevah bolj vztrajen in odločen. Res je tudi, da v Dobovi manjka telovadnega kadra, toda če si bil na sestanku in poslušal razpravo, si dobil vtis, da je samo premalo odločnosti in dobre volje. Slišati je bilo tudi pritožbe, da prosvetni delavci nudijo premajhno pomoč telovadnemu društvu.

Končen sklep sestanka SZDL v Dobovi dne 13. t. m. je bil, da so dosednji odbor TVD „Partizana“ povečali in vanj okoptirali nekaj novih članov.

Naloga odbora bo, da v teku enega meseca kljub vsem težavam pripravi občni zbor, ki ga doslej še ni bilo. Nadalje je bil sprejet sklep, da se v kraju predvsem uredi vprašanje prostorov — najvažnejše pa je, da se prične s delom, preneha pa z govorjenjem. V bodoče bodo v Dobovi vsa vprašanja reševali izključno s organizacijo SZDL. Prepričani smo, da bodo v Dobovi vprašanje uporabe zadruge dvorane in tudi ostala vprašanja najlažje rešili tedaj, če se bodo vedno in povsod naslonili na organizacijo SZDL.

Stane Suštar.

Dve premieri v Loki

Dramska družina v Loki pri Zidanem mostu je letos zelo marljiva. V februarju uprizorjenem „Vozlu“ je sledila prejšnjo soboto premiera „Poslednjega moža“. Doslej so imeli z obema igrata na osem predstav doma in na sosednjih odrih. Obisk je bil vsakokrat zadovoljiv.

Gledališka skupina v Loki razpolaga s kar lepim številom igralcev, zlasti še mladih. Pravijo, da bi pripravili še več iger, če bi imeli vsaj še enega režiserja. Igralci so pokazali od lanskega leta lep napredek.

V kraju je tudi drugače precej razgibano življenje. Ljudska univerza je pripravila že troje predavanj. Predavanja so bila vsakokrat dobro obiskana, kar priča, da si ljudje žele izobrazbe.

Prebivalci so precej veseli tudi Potujočega kina, ki jih večkrat obišče.

PROBLEMI SEVNIŠKE GIMNASIJE

Nižja gimnazija v Sevnici ima svoje prostore v starem samostanu, daleč izven centra Sevnice. Razpolaga le s sedmimi učilnicami, medtem ko se štejevalo dijakov iz leta v leto več.

Gimnazijo obiskuje 450 dijakov, ki so razdeljeni v 14 oddelkov in obiskujejo zaradi prevelikega števila učencev pouk v dveh izmenah. Tako je gimnazijsko poslopje zasedeno dopoldne in popoldne. V učiteljskem kadru že letos priimkuje 6 učnih moči. To nezadovoljivo stanje pa hočejo z namestitvijo novih učnih moči izboljšati.

Zaradi močnega porasta števila učencev, ki pa jih bo prihodnje leto še več, postaja nujna preureditev še dveh prostorov v učilnice. Šola stoji na samem in je brez vsake javne razsvetljave. Zaradi varnosti

otrok bi bilo nujno potrebno urediti tudi razsvetljavo dc glavne ceste.

V zadnjih letih se je stavba gimnazije precej spremenila. V učilnicah so izvedli dvojno zasteklitev vseh oken, urejeni so kabine za učila, obnovljena so stranišča, notranja kanalizacija in vodovod. Iz kapele v samostanu so preuredili telovadnico, za katero so preskrbeli najnujnejše telovadno orodje. Letos bo treba poskrbeti za obnovitev oken v pritličju, popraviti kamnito ograjo okoli poslopja, urediti dve učilnici, prepleksati vse učilnice in pripraviti stanovanje za učitelje. Za vsa ta dela je potrebna precejšnja vsota denarja, vendar je upati, da bo mogoče to vprašanje z dobro voljo urediti.

Solski odbor je na eni izmed svojih sej razpravljal o gradnji novega gimnazijskega poslopja. Sklep za ustanovitev posebnega odbora — komisije za gradnjo nove šole bodo predložili svetu za prosveto pri obč. ljud. odboru. Ta komisija bo delala na tem, da pripravi vse potrebno za čimprejšnjo graditev novega šolskega poslopja, ki bi bilo že potrebno.

-ek

Osem sindikalnih društev učiteljev in profesorjev pred reformo šolstva

Ta naša prizadevanja so bila osamljena, izolirana od širše skupnosti, zato niso mogla imeti tako širokega in revolucionarnega značaja. Naši člani so čisto pripravili delovne sestanke in občne zbornice v pripravi, da bodo številne povabljeni goste seznanili s težavami in potrebami in v razpravah dobili priznanje in potrdilo za hitrejši napredek in nujne spremembe, ki sta jih pogrešala šola in učitelj in narekovala epoha ljudskega ustvarjanja in socialistična prihodnost. Danes vemo, da marsikaj in marsikje zaradi objektivnih činiteljev tega ni bilo mogoče storiti. Reforma je morala dobiti revolucionarni značaj in tega lahko šele takrat, ko je delovni človek Jugoslavije začel razvijati nove družbeno-ekonomske odnose in postavil temelje nove

ljudske skupnosti. Z najgloblji in najrevolucionarnejši posegom v človeške odnose — s samoupravljanjem in družbenim upravljanjem — je začel podirati stari svet in graditi novega. Delo in oblast se zopet združujeta v prvobitni obliki in tako do kraja likvidirata razredno družbo, ki je delovnega človeka do tal ponižala in mu hotela vzeti vsako iniciativo in zamisel, ki bi jo razvijal v korist samega razreda. Zaradi takšnega razvoja in stanja, ki je lastno samo jugoslovanskim narodom, se je na republikanskem občnem zboru učiteljev in profesorjev Slovenije v Ljubljani tov. Vlado Majhen izrazil: „Iz družbenopolitičnih vidikov prihajamo do zaključka, da pripada sodobna šolska reforma naprednim družbenim silam, v današnjem času delavskemu razredu in socialističnim gibanjem. Zaradi tega mora šolska reforma izkoristiti za novo šolo vse izkušnje in uporabiti vse predloge, ki jih nudita revolucionarni boj delavskega razreda in napredna znanost.“

Katero se te izkušnje in predlogi, ki jih mora reforma za novo šolo izkoristiti in jih moramo v sedanjih razpravah upoštevati?

Namen imam, da jih nekaj samo nakažem, razprava pa razvije in utrdi: enotnost naše šole za vse slobovne otroke, ki naj bo v vsem izobrazbenem in vzgojnem procesu enako dosegljiva za mesta in vasi, takšen šolski sistem, ki bo hkrati izoblikoval proizvajalca in upravitelja v eni osebi, družbeno mesto in družbeno vlogo šole, višja znanstvena raven šole in učitelja, ki bo pravilno pojmoval

kompleks vseh procesov v družbi in za delo uporabljal nove metode in nova sredstva umetnosti in opravičljivost diferenciacije učencev (kdaj, kako in čemu izvesti diferenciacijo in kako nadaljevati delo z nadarjenimi in manj nadarjenimi učenci), vzgoja patriotizma in pripadnosti socialistični družbi, ki enako pojmuje fizično in umsko delo, ki bojuje zdužuje v celoto. Razume se, da je za takšno šolo, ki naj da takšne rezultate, potrebno pogojev, sredstev, pomoči in skrb celotne skupnosti. Solske zgradbe, sodobna učila, ki so za denar dosegljiva, realni proračuni in vse ostalo bodo ustvarili pogoje in pomagalo roditi zadovoljive uspehe.

Društva učiteljev in profesorjev čaka torej veliko in odgovorno delo. Potrebno je takoj vzpostaviti stike z občinskimi ljudskimi odbori, odbori SZDL in drugimi organizacijami ter delovnimi kolektivi, da bo mogoče pripraviti in izvesti razprave okrog reforme šolstva. Razprave morajo biti končane do maja letos, vsa mišljenja in predlogi pa podrobno zapisani. Zapisnike bo treba poslati okrajnemu odboru sindikata učiteljev in profesorjev, ki jih bo zbral, uredil in posredoval naprej.

(Se nadaljuje)

Ne pozabite: vsak naročnik „Zasavskega tednika“ je zavarovan!

„Mladost pred sodiščem“ v Vidmu Krškem

Komčno je prišlo v Vidmu Krškem v letošnji sezoni na oder prvo gledališko delo. Dne 6. marca je Mladinski odbor „Svobode“ uprizoril v Domu TVD „Partizana“ Tiemeyerjevo dramo „Mladost pred sodiščem“.

V Krškem smo bili zadnja leta vajeni na oder več ali manj istih igralcev, istih obrazov. Tokrat so se pa predstavili občinstvu novi, mladi, doslej še neznanji igralci talenti.

Glavna igralka Ana Daalder (Anica Vahčič) je nedvomno dala v tej premieri vse od sebe in pokazala vse svoje sposobnosti. Svojo vlogo je zaigrala nadvse doživeto, katere vrhunec je bil živčni zlom in priznanje zločina, ki ga je storila. V Anici Vahčičevi imajo domačini nadarjeno igralko, tako za komedije kakor tudi za karakterne vloge.

Zelo dobro je bil izbran sodnik za mladoletnike (Maks Po-

gačar), katerega pojava že sama po sebi nekaj pomeni. Tudi svojo vlogo bi bil dobro podal — saj je že star igralec — če bi bil kos tekstu. Zal pa je prišla ta pomanjkljivost v prizoru, ko Ana prizna svoje dejanje, preveč do izraza.

Doslej še neznan Franc Baškovec, ki se je v vlogi Pieta van Doorna prvič predstavil, je dobro odigral mestnega zakrknjenega postopača, ki ga ni moč pripraviti do priznanja resnice in ki iz ljubezni do dekleta prevzame vso krivdo zločina nase.

Prvi smo videli na oderu tudi mladega Jožeta Uršiča. V vlogi črnoborzijskega Nickerta se je prav dobro uveljavil.

S svojim temperamentom je poživljal igro gospa Hogendorstova (Marija Skofic), ki je ugajala občinstvu s svojo izredno živo igro.

Tudi ostali igralci niso zaostajali. Lahko trdimo, da je bilo

delo srečno izbrano in dobro podano.

Režijo je vodil že znani Viktor Zemljak, kateremu so igralci k njegovemu jubileju (25-letnici odrskega dela) iskreno čestitali in mu podarili skromno priznanje.

Vstopnice za to premiero so bile do zadnjega sedišča razprodane. V nedeljo, 11. marca, je bila repriza igre prav tako dobro obiskana.

Vse to dokazuje, da je bilo občinstvo zadovoljno. Zeli si še več dobrih iger. Upamo, da jih bo v bodoče še več, saj je repertoar gledališke družine „Svobode“ precej obširen.

Jožjo Brinar:

PIONIRSKI KOTICEK

Nadaljevanje)

Predpisov ne gre malčiti

Stvar ni nova! Celo stara je! Ze leta 1950 in 1951 so binši mestni ljudski odbori pri nas izdali med odloki o javnem redu in miru določbe, da je mladoletnikom prepovedano obiskovati večerne kino predstave ali dajati v gostiščih alkoholne pijače. Med temi določili beremo tudi, da morajo upravitelji kinematografov skupno s šolskimi oblastmi določevati, kateri filmi so za mladino primerni.

Vsi omenjeni odloki pa se pri nas še vedno grobo malčijo in izigravajo. Se vedno vidimo slobovne otroke bodisi v kinematografih (seveda večer), ali da s starši obiskujejo razne veselice in podobno. Solske oblasti so sicer že nekajkrat poskušale to vprašanje rešiti, toda opomini so malokdaj zalegli.

Ni nam vseeno, če nekdo ne upošteva koristnih odlokov naše oblasti. In prav tako nam ni vseeno, če starši pozabljajo, da s tem, ko vodijo svoje otroke bodisi v kino ali na veselico, dajejo celo potuho.

Nič koliko razprav je bilo o tem pojavu na učiteljskih konferencah, roditeljskih sestankih in podobnih posvetih. Kazno je, da so starši le razumeli, da je pravilna vzgoja tudi v tem pogledu več kot potrebna.

Zadnje čase je čutili napore naših oblastvenih organov, da bi skupno s šolskimi oblastmi končno napravili tudi v tej stvari red.

Tako so n. pr. v Hrastniku že izdali tozadevne ukrepe. Svet za šolstvo pri ljudskem občinskem odboru je na eni izmed svojih sej razpravljalo o tem problemu in sklenilo naslednje: slobovne otroke je prepovedano obiskovati kakršne koli kino predstave med tednom. Ob nedeljah pa le matinee in popoldanske predstave, če so seveda mladini primerne. Šolskim otrokom je prepovedano tudi v spremstvu staršev vsako obiskovanje veselice.

Zato pa se se z upravitelji kinematografov domenili, da bodo skušali preskrbeti več mladinskih filmov. Prav tako bodo šolska vodstva prirejala redne mlad. predstave. Upravitelji gostišč pa so poslali okoliščno, v kateri so jim prepovedali točenje alkoholnih pijač mladini.

Tudi v ostalih občinah so sklenili dosledno izvajati te in podobne predpise. In prav je tako: rod, ki ga vzgajamo, nam bo za to nekoč hvaležen.

»Kje vendar tiči kunec, ki me je tako junaško očrnil za hrbotom? In kam se je skril tiste pernat mežalo, ki zna poštno sosedo take jezico opravljati? Tule sem stopila, junaka, in ponovila svoje obtožbe meni v lice! Evo vam Zvitorepke! Komur je storila kaj žalega zdaj naj stopi na prste! Seveda, o seveda, kadar nisem navzoča, je lahko jezik brusil! Toda sodb se izreka šele takrat, ko se zve tožba in odgovor: tako je že od nekdanj navada. Tema dvema obličjema, gavrnu in kunecu, sem že storila mnogo dobrega, a v zahvalo se sračita zdaj nad menoj!

Bilo je zadnje sredo jutraj zarana; jaz sem stala prva, svojim gradom in gledala, kako vreme kaže. Kar priskače kunec mimo po poti; on me pozdravi in mi reče, da je namenjen na kraljevski dvor. Srečno pot ti želim! pravim jaz; a on se le še obotavlja in me prosi, ali bi mu mogla dati kaj za prigrizek. Oh, prav rada! sem odgovorila jaz in povabila lačnega potnika v sobo, kjer sem n u

postregla z gibanicami, ki so bile še vroče, da se je kar kadilo od njih. Poleg tega sem ga tudi pogostila z okusnimi ribami in ponudila sem mu mlečnega kruha in sladkega ovojca. Ko se je kunec mastil s obilnim zajtrkom, se je priplazil k mizi moj najmlajši sinko, da bi videl, ali je še kaj ostalo za njega. Saj veste, kako so otroci ješčji, in če vidijo, da nese kdo drug kaj v usta, so že lačni. Tako je tudi majčkini snedež segel po drobtinici na mizi, a kunec ga je čenil s pestico po ustih, da se mu je kar kri ulila iz noska. Ko je Bučman, moj najstarejši sinko, to videl, je priskočil svojemu bratcu na pomoč; zgrabil je priernega dolgovca za grlo in ga poštno premikastil. To je torej vse, kar se je zgodilo. Jaz sem seveda ročno priskočila ter potegnila na stran svoja dečka in jima tudi umerila hlače, kakor se spodobi. Če je v tej praski kunec dobil kako goriko, kaj to meni mar? Saj bi jo bil še huje izkupil, ako bi mu jaz ne bila priskočila na pomoč. Moja dva

paglavca sta ga res prav neusmiljeno zgrabila in kaj lahko bi ga bila zadavila. Jaz sem rešila tako rekoč svojega gosta gotovo smrti. Kot zahvalo za to pa zahteva zdaj zadoščenje za svoje izgubljeni uho! Se čuda, da me ne terja, naj mu s pisnom in pečatom potrdim njegovo vzorno vedenje!

Rešitev nagradne uganke iz 11. številke

Prav veseli smo bili, da so naši mladi bralci pravilno rešili šaljivo zemljepisno uganke, ki smo jo prinesli v predzadnji številki. Vsi so nam odgovorili, da pomeni v tej uganke »polivka«, ki se razliva čez cel svet, velika svetovna morja, »pet velikih žgancev« v tej polivki pa da je 5 delov sveta: Evropa, Azija, Afrika, Amerika in Avstralija.

Zreb je prisodil prvo darilo za rešitev uganke Stanku Resniku, učenca 3. razreda osnovne šole, vas Anže, pošta Brestanica — drugo darilo pa dobi po odločitvi žreba Romanca Susa,

učenka 4. razreda osnovne šole, pošta Dol pri Hrastniku. Obe bomo poslali knjižno nagrado po pošti.

Vsem ostalim marljivim pionirjem in pionirkam za pošto in ljubeznive pozdrave prav lepa hvala. Uredništvo

Nagradni magični kvadrat za pionirje

Vodoravno in navpično:

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

1. gibljivi del električnega stroja (tujka); 2. sadež, ki uspeva v toplih krajih; 3. znan kraj v južni Dalmaciji; 4. taka (srbohrvaško); 5. poljedelec, kmetovalec.

CRKE: AAAAAA, II, K, L, O, OOO, RRRR, TTTT, VVV.

Rešitev magičnega kvadrata nam prinesite ali pa pošljite po pošti do nedelje, 1. aprila popoldne. Za rešitev imamo pripravljeni 2 knjižni nagradi (po odločitvi žreba).

Pri odgovoru ne pozabite navesti poleg svojega imena in priimka razred šole, ki jo obiskujete, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Uredništvo